

Előfizetési díj:
Pestben vagy Pécshez külföldre:
egyszer 5 ft., félre 2 ft. 50 kr.
egyedl 1 ft. 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton
Egyes számok kaphatók Weidinger N.
kötönykor. (Széchenyi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy öt hasábos betű sor egyszeri
megjelentésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
10-szerért 4 kr. áruzele. — Minden
hirdetés után 30 kr. bélyegdíj áruze-
le. A nyilatkozat 1 betű sor 10 kr.
A hirdetési díj előre áruzele.

Szerkesztői iroda:
Ferencciek utcája 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizethetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Böhm C. F. ügynöki irodájában.
Ferencciek templomának átellenében.

Olvasóinkhoz!

Küszöbön az újév, elérkezett az idő, teljes erőnkkel azon kell lennünk, hogy lapunk, a baranyamegyei függetlenségi párt s kiválókép az igaz kereszténység fátylavívője, mind nagyobb és nagyobb körben terjessze a világosságot azzal a fényvel, amelynek soha sincs éjszakája; a mely volt, van és leszén, mert Istentől való: a szellem, a tudomány fényével!

Nyugodt és megelégedett önérettel tekintünk vissza tizenegy évi küzdelmes pályafutásunkra, mert mindenkor és mindenben az igaz meggyőződés, dicső elvek, magas eszmék hirdetői s a szent igazság őszinte szószólói voltunk megtántoríthatatlanul.

Nem ismerünk ünérdeket s megvetve az anyagi haszonhajhászat utálatos mesterségét (revolver-zsurnalisztika) egyedül a közjóért fogtuk fegyvert s tiszta kézzel, nyílt sisakkal harcolunk merészen; igen a közjóért, melynek három alapfeltétele: a hazafiság, vallásosság és jó gazdaság. A legelső lelkünk szeméink előtt s ezeknek gondos és szorgos figyelembe-vételével igyekeznünk hatni minden erőnkkel s minden iránban.

Az eredmény: mi? ... ezt most még nem mondhatjuk meg. A magot elhajtjuk, gyümölcsét a jövő érleli — kamataiból él a szellem s a tudomány.

Meggyőződésünk azonban, hogy legkevésbé sem csalódnunk s nem álltunk magunkat, ha azt hisszük és minden hivalkodás nélkül el merjük mondani, miszerint azon örvendés körülmény érdemében, hogy a függetlenségi párt főlényre emelkedett meggyőződésünk, hogy nyolc országgyűlési képviselő közül hét ellenzéki s csupán egy kormánypárti; — nekünk is van részünk, az érdemre méltán és jogosan tartunk igényt. De büszke önérettel mondhatjuk el, hogy nemcsak politikai magunktartásával, szereplésünkkel, hanem a társadalmi élet egyéb nagy fontosságú, így vallási, közérköcsi, közigazgatási, köz-

művelődési, közgazdasági stb. stb. viszonyaira való hatásunkkal is tettünk elismerésre méltó szolgálatot.

Híven képviseltük a megye s a város érdekeit!

Pártoltuk a szép, jó és nemes irányu törekvéseket s védelmére kelünk az igaztalanul megtagadott- és megbántottak, lett légyen az személy, egyesület, vagy hatóság s viszont minden eltérő, vagy megkülönböztető tekintet nélkül megróttuk és elítéltük azt, a ki a józan ész s tiszta érzés követelményei és az igazság ellen vétett.

Lapunk előfizetőinek díszes névsora, mely megyénk és városunk magasabb intelligenciáját és a független állásu s önelhatározásu hazafiak pantheonját mutatja fel és pedig pártkülönbséget nem ismerve, kezeség nekünk arra, hogy azok is, kik nem osztják egészen politikai meggyőződésünket, a többiben velünk éreznek és gondolkoznak és ennek köszönhetjük, hogy a két év óta keletkezett konkurrens vállalatok csak egy-két számbavehetlen egyént tudtak lapunk pártolásától eltántorítani.

Ennek köszönhetjük az irigység és hazugság szülte gonoszok lelkében a rágalmat és üldözést is, ez azonban annál kevésbé fog utunkból kitéríteni, minél inkább vigyorgatja reánk agyaraikat, tudjuk, hogy a győzelem utóbb is a miénk.

Midőn az év fordulóján kedves kötelességünknek tartjuk hálás köszönetünknek adni őszinte kifejezést, hazafias pártfogásukért, egyuttal megköszönjük, legyenek szivesek bennünket továbbá is jó indulatukkal támogatni, lapunkat pedig baráti és ismerőseik körében mindinkább terjeszteni.

Kiváló tisztelttel

A „Pécsi Figyelő” szerkesztősége.

A horvát tartománygyűlés e hó 17-én kezd meg üléseit. — Az elnök előterjeszté a bán kinevezés okirátát, Folaegovics a bán esküjének büszségét követeli, Starcevicus tudni akarja, ki képviselte Horvátországot az eskütételnél? — Dr. Vojnovics indítványt tesz bizottság kiküldésére, mely megvizsgálná és javas-

latot tenne, mi módon vétések eleje a kiegyezési törvény megsértésének és az alkotmány felfüggesztésének. — A most először megjelent volt határvidéki képviselő Kukuljevics Iván szólalt fel általánosságban, a különökre nézve ezen képviselők visszatartó állást foglalnak el. — A bán meghívására küldöttésg menesztését dukavina báró ellenzi, szerinte az nem felel meg a tart. gyűlés méltóságának, hogy egy magyar közhivatalnokért küldöttésg nevezzen, a többség azonban más nézetet volt és a bán meghívta, ki pompás nemzeti öltözékben jelenvén meg, megszívóztatott. A bán programbeszédében a magyar államcszame hengsúlyozása által nagyon megköszönte a tartománygyűlést. Starcevicus pártja azt a botrányt is csinálta, hogy úgy maradt a királyi leirat fölölvasásakor. A horvát tartománygyűlés igen pártokra szakadozott határozott programok nélkül, s így még jó időbe kerül míg egy nagyobb párt össztömörül.

A horvát tartománygyűlés e hó 19-én óriási botrányok színhelye volt, miket Starcevicusék jelenetettek. Tizenkét határvidéki képviselő nyilatkozatot adott be, melyben kijelentik, hogy mindazon törvényeket nem ismerik el, mik a határvidéki-képviselőnek hozzájárulása nélkül hoztak. Ezen nyilatkozatot azonban a határvidéki képviselők többsége nem írta alá s fenntartá magának a további nyilatkozást. Tuskán képviselő, ki az utóbbiak ellen kikelt az elnök által rendre utasított. — Indítványok és felszólalások közt előkerült a zumberáki határügy, a bán esküje, a felirat nélküli czimer táblák ostobasága, sat. — Starcevicusék folyton bekiáltottak a nemzeti (kormány) pártbelieket elnevezve rablók, árulók, csusz-mászoknak, kiket a Drávába kellene dobni, a diákok karzata tapsolt ezekhez s kiáltások elrendeltetett, Starcevicusék ellentállásra buzdították a deakokat, a másik karzatot egy Grünhut nevű starcevicusista zsidó csinált botrányt s erővel kellett kidobni, Starcevicusék a teremben folyton kiabáltak és ököllet fenyegettek a kormánypártiak felé, s az elnök felszólalt a zajongó gyűlést. — Este a nemzeti-pártiak értekezletet tartottak a felett, hogy lehessen a tartománygyűlés méltóságát megóvni, a bán is résztvett ebben.

A nagy esemény megtörtént. — A német császári trónörökös spanyolországi utjából visszatérve, Rómába ment s ott a Quirinálba szállva, Umberto olasz király vendége lett. — S mindennek dacára a pápa fogadta a trónörökös s protestans német fejedelmi sarj látogatását, mely félőrái négyezemközti magánbeszélgetéssel járt. — Előre ki voltak alkudva ugyan a formások, melyek hallatánna tették azt a körülményt, hogy a vendég trónörökös Umberto király vendége, a miért is nem a Quirini királyi palotából, hanem a német követség szállójából magánfogadaton ment Frigyes Vilmos herceg a Vatikánba, a hol a fogadtatás pompája, mely nagyszerű volt, csak a palota belsejében lett kifejtve.

A trónörökös látogatását megelőzte Jakobini pápai államtitkár tisztelése a trónörökösnel és a pápa nevében viszontlátogatása a követség épületben. — Ezen eseményből sokat várnak a német kath. egyházban béke helyreállítására nézve.

Nagyszerűk voltak az ünnepélyek, kiválóan a kivilágítások, melyek a trónörökös tiszteletére az örök városban rendezettek, a herceg elragadtatásának többször adott kifejezést.

Angol kormányi hírek szerint az

Külföldi szemle.

A nagy esemény megtörtént. — A német császári trónörökös spanyolországi utjából visszatérve, Rómába ment s ott a Quirinálba szállva, Umberto olasz király vendége lett. — S mindennek dacára a pápa fogadta a trónörökös s protestans német fejedelmi sarj látogatását, mely félőrái négyezemközti magánbeszélgetéssel járt. — Előre ki voltak alkudva ugyan a formások, melyek hallatánna tették azt a körülményt, hogy a vendég trónörökös Umberto király vendége, a miért is nem a Quirini királyi palotából, hanem a német követség szállójából magánfogadaton ment Frigyes Vilmos herceg a Vatikánba, a hol a fogadtatás pompája, mely nagyszerű volt, csak a palota belsejében lett kifejtve.

Országgyűlés.

A december 12-iki képviselőházi ülésben elnök bemutatta többek közt a pécsi ügyvédi kamara kérvényét és a közjegyzői javaslat némely szakaszának megváltoztatása ellen. A ház megállapította december havi költségvetését azután elintézte a mentelmi ügyeket úgy, hogy a

Titkoljuk el, legyen titok Odásig, Míg felhangzik: „holtomiglan s Holtáig.”... Somsich Sándor.

Milyen jó, ha az ember megdülni tud.*

— Kaland a színészi életből. — Irta: Balázs Sándor.

Hejh! de szép idő is volt az az idő, a mikor én színész voltam! Kilencz hónapig tartott csupán, de ez a kilencz hónap többet ér, mint a mostani életemben kilencz esztendő. De többet érne kilenczsáznál is, ha Mathusalem-korral verne meg a sors.

Hejh! pedig mennyit koplaltam, mennyit nélkülöztem! De föl se vettem, s soha vidámabbnak a boldogabbnak nem éreztem magamat, mint abban a költői, regényes, kalandos, változatos vándor életben!

Tizenkilencz éves voltam, — ez mindent megfejt. Az ég mindig kék volt számomra, a nap mindig ragyogó. Az életnek mosolygó arczát, csak derjéjt ismertem, rideg komorságát még nem!

A rózsának csak illata és szinompája volt reám nézve, tövisse nem. Az emberek olyan jók voltak, az asszonyok, a leányok olyan nyájasak, olyan barátságosak, a barátság pedig olyan olyan, olyan igaz. A madarak csak nekem daloltak, virág számomra nyílt, hold, nap, csillagok mind, mind csak érettem ragyogtak.

* Koszorus írónk ezen kitűnő műve a „Kisfaludy-társaság”-ban csak az imént olvastottat fel s nagy tetszést aratott.

megkeresvényeknek helyt adva, Onódy Gézának (saját kérelmére is) Verhovay Gyulának, Szalay Imre és Hermann Ottónak mentelmi jogát felfüggeszté.

Ezután a főrendiház jegyzője áhozván a házassági javaslatot feletti elveto határozatát rövid vita után elhatározatott, hogy az a másnapi ülés napirendére tüzetik.

A főrendiházban tárgyalták és csekély ellenzés után elfogadták az adóemelési javaslatot és az indemnitit jövő év első negyedére. — A főrendiház ez évben nem tart több ülést.

Dezember 13-án személyes kérdésekeni botrányos felszólalások és viszonozások után a házassági javaslatra vonatkozó főrendiházi üzenetre nézve Irányi Dániel két határozati javaslatot adott be, melynek elsője utasítja az igazságügyminisztert, hogy mielőbb terjesszen be javaslatot az általánosan kötelező polgári házasságról, a másik az esetben, ha az első nem fogadtatnék el, a képviselőház visszaküldi a javaslatot a főrendekhez, oly felszólítással, hogy azt újabb és bővebb megfontolás tárgyává tegye és ahoz hozzájárulni sziveskedjék. Az erre támadt vita után a ház Irányi második javaslatát fogadta el.

Az alsóház legközelebbi ülése január 10-én lesz.

Külföldi szemle.

A nagy esemény megtörtént. — A német császári trónörökös spanyolországi utjából visszatérve, Rómába ment s ott a Quirinálba szállva, Umberto olasz király vendége lett. — S mindennek dacára a pápa fogadta a trónörökös s protestans német fejedelmi sarj látogatását, mely félőrái négyezemközti magánbeszélgetéssel járt. — Előre ki voltak alkudva ugyan a formások, melyek hallatánna tették azt a körülményt, hogy a vendég trónörökös Umberto király vendége, a miért is nem a Quirini királyi palotából, hanem a német követség szállójából magánfogadaton ment Frigyes Vilmos herceg a Vatikánba, a hol a fogadtatás pompája, mely nagyszerű volt, csak a palota belsejében lett kifejtve.

A trónörökös látogatását megelőzte Jakobini pápai államtitkár tisztelése a trónörökösnel és a pápa nevében viszontlátogatása a követség épületben. — Ezen eseményből sokat várnak a német kath. egyházban béke helyreállítására nézve.

Nagyszerűk voltak az ünnepélyek, kiválóan a kivilágítások, melyek a trónörökös tiszteletére az örök városban rendezettek, a herceg elragadtatásának többször adott kifejezést.

Angol kormányi hírek szerint az

Hej, de szép kor is az a tizenkilencz éves kor. De kár, hogy legalább háromannyi ideig nem tart, s hogy napjai olyan gyorsan tova suhannak! De egy ellenségem mégis volt, a — kutyák.

Azok a nagy, haragos, agyarkodó, harapásra kész szörnyetegek, melyek a kis városokban nemcsak nekem, hanem általában a szegény színészeknek abban az időben legalább, engesztelhetetlen, halálos ellenségei voltak.

Sehogy sem akartak ismerkedni, barátkozni, megszólítani! Minden házkapuban, mely előtt el kelle haladnom, egyegy ilyen vérszomjas ellenség ólálkodott, mely már lesett, már messziről megérzte, hogy közeledtem, midőn az általa uralt kerítés határához érkeztem, fogvicsorgatva, morogva és rémesen ugatva reám rohant.

Reám, ártatlanra, a ki sohasem adtam okot arra, hogy köztünk ellenséges viszony fejlődjék ki, a ki soha sem bántottam, nem ingereltem egyet sem. Ellenkezőleg! Mindig a legnagyobb, legudvariasabb igyekezetem lenni irányukban.

Még ha megtámadtak, még akkor sem kiáltottam durván reájuk, hanem szelid, engesztelőny hangon igyekeztem megértetni velük, hogy itt, bizonyosan félreértés forog fenn, hogy nem én vagyok a kire tulajdonképen haragszik, hogy én idegen vagyok a városban, hogy nincs is szerencsém ismerni őt.

De ez mit sem használt. Nem vették figyelembe mentségeimet, sőt ki sem hallgattak! Mint valami szabad prédát, úgy tekintettek, s minden egyes alkalommal csak a gondviselés kegyelme, vagy a jó véletlen mentette meg ikráimat, vagy még azoknál is jobban féltett nagyrágómat!

egyptomi kormányának tudára adatott, hogy nem járnak közbe a szudáni ügyben, a szultán expedíciójára sem adnak pénzt az angolok, de elősegítik, ha arra elhatározná magát. — Hike pasa nagyobb seregnek megemmisítése és a szuakimi kélő expedíciónak lekasabolása megerősítésére talált az újabb hírekben. A szultán a veres tengeri kikötőket őrizteti, nehogy a máhdi lázadás áttörjön Arábiába.

A francia kormány jelentéseket kapott, hogy a Szontai város és erőd elleni előnyomulás végre megkezdett Courbet tengernagy által, ennek elfoglalása után meglátásuk majd, vajjon a kínai követ háboruvai fenyegetése üres szó volt-e, vagy nem. Ép oly biztos tudósítást nyert a francia kormány arról is, hogy a mandarinok szövetkezete megmérgezte az anami királyt és mást kiöltött ki uralkodónak, mindazonáltal a francia helyőrség nem lettek megtámadva.

Belgrádban Persiani orosz követ tudára adta az oroszbarát-szerbeknek, hogy további utasításig ne mozogjanak, nehogy kompromittálják Oroszországot, mindazonáltal őrizték meg az orosz barátságot a jövőre. — Talán megnyílik az eszük és nem engedik magukat tovább is egy zsarnok vak eszközöknek felhasználni, tanulhatnak a sokkal fiatalabb szabadságot élvező polgároktól, kik nagy hamar megakalták az orosz barátságot, mely a zsarnoksággal ugyanaz.

Kossuth Hódmező-Vásárhelyhez.

Kossuth Lajos azon levele, — melylyel Hódmező-vásárhely városának 1881-ben diszpolgárrá történt megválasztását megköszönte, elveszett. A város kérelmére Kossuth Lajos megküldé most a levél eredeti fogalmazványát, mely a város decz. 11-diki közgyűlésén olvastottat fel. A levél a „Vásárhely és Vidék” közlése szerint így hangzik:

Abrai Károly urnak, Hódmező-Vásárhely város polgármesterének. Különösen tisztelt polgármester ur! Hódmező-Vásárhely városa nem talált méltatlannak azon kitüntetésre, hogy arczképemet törvényhatósági gyűlésterembe kifüggesztette.

Es e megtiszteltetést még azon kegyességgel ít tette, hogy Gosztonyi Sándor ur közökarral elfogadott indítványára diszpolgárává választott meg.

S tisztelt polgármester ur s Gosztonyi Sándor és Kovács József urak, mint városuk törvényhatóságának küldöttei, nem resteltek a hosszú ut fátáradalmait a magyar alföldről az olasz alpesek tövében fekvő remete lakomig, hogy a pompás

Bot mindig volt ugyan kezemben s ezzel tölem kitelhetőleg igyekeztem is oltalmazni magamat, de hadonázással helyett, hogy javítottam volna, hát inkább rontottam a helyzetem. Mert ellenségemet annál jobban felingereltem és elkezerítettem magam ellen!

Nem akarták belátni, hogy a kezemben lévő bot tulajdonképen nem támadó, hanem csupán és kizárólag védelmi fegyver, hogy hadonázássalommal teljességgel nem áll szándékomban kárt tenni bennök, hogy e botforgatás nem egyéb élénk tiltakozásnál a személyem ellen célzótt jogtalan és erőszakoskodó merénylet ellen. Sőt mentől jobban tiltakoztam, annál dühösebben rohantak rám.

Utoljára is kénytelen voltam belátni, hogy ez általam nemcsak elő nem idézett, de gondosan került vizsaly békés uton el nem intézhető, s hogy csak küzdelemmel védhetem meg lábzsáramat.

Felvettem tehát az egyenetlen harcot, s az önfentartási ösztön és a kétségbeesés erélyével oltalmaztam magamat, jókat huva reájuk, valahányszor gyanus közelségre merészkedtek. De a kutyák kitartóbbak voltak nálam. Éreztem, hogy karom lankadni kezd, s csakhamar védelmen ellensége leszek kegyetlen ellenségemnek. Ekkor aztán mit volt mit tennem, elkezdtem tölem kitelhetőleg kiabálni, ordítani. Segélykiáltásaim fölverték az utca csendjét, sőt behatoltak az egyes házakba, felriasztották a békés alvókat édes álmaikból.

Az emberek elősiettek házaikból, lámpásokkal, vasvillákkal sőt a bakter is ott hagyta a korcsmát s az útközvet színhelyre sietett. Mindenki azt hitte, hogy embert gyilkolnak.

Mikor látták, hogy mi történik, az egyik rész elkezdett nevetni, a másik ká-

TÁROZA.

IFJU MENYASSZONYHOZ. V—y Irma k.a.-nak. Decz. 15.

Ne rejts, ne rejts el ajkad Szived örömet, dobogását, — Hozzád szől e dal ime halljad, Hadit zengje szived virulását! Büszkén mutatd ujjadon gyűrűd, Mely téged a mennybe emelhet, Ifju ara légy üdvözölve, Vég nélküli a te szerelmed!

Nem tudja azt szó kifejezni, Nem eszme, mit érez a lélek, Azt nem lehet soha lefesteni, De bírní az bívós igézet... Ne rejts, ne rejts el ajkad, Egón hadit dobogjon a kebled, — Ifju ara légy üdvözölve, Vég nélküli a te szerelmed!

Bátran fogadd tőle a rózsát, Mit nyújt neked ég szivével, S ha rajtad felejtí a csókját — Ne szólj semmit feledd beszéded! Oh lány! ez a percz mily magasztos, Egyszer van a létben úy perczed... Ifju ara légy üdvözölve, Vég nélküli a te szerelmed!

Sohase piruljon el arczod, Ha átkarol hű ölelésre; — S végig ha majd küzdél a harezot Emlékezz a ma ünnepére...! Es akkor — sok évek után is, Ép ugy dobogjon még a kebled, Ifju ara légy üdvözölve, Vég nélküli a te szerelmed!

... S most firtós fejedre hadi' fonjak Myrtuskoszorut, üde-szépét, Myrtuskoszorut áme olyat, Melytől ragyogó lesz képed! — Az óhajok árja kívánja: Boldogság-részted elvédd... Ifju ara légy üdvözölve, Vég nélküli a te szerelmed! (Budapest, 1883.) Király Kálmán.

Itt van a tél.

Itt van a tél, de énnekem Most virul szép kikeletem; Tavaszi szél langy fuvalma Száll felém Most, mióta őt, szivemet Fellelém.

Kivirágzott étem fája, Barna kis lány a virága; Virág, milyen nem nyíltott még Sohasem! Ezen virág te vagy kincsem, Édesem.

Hogy először megláttalak Kis angyalom, tündér-alak: Felhangzék itt érző szivem Rejtékén, Hogy örökre én a tied, Te enyém.

S im valósul... mi? semmimsem! El ne pirulj szép kedvesem —

kiállítás polgároklevélnek s a személyre pazarolt kettős megtiszteltetés elhatározó 1880. nov. 16-ki közgyűlést 216 bizottsági tag által aláírt jegyzőkönyvének személyes átadásával örömtől hozzanak örömtől idegen magányomba.

Legyenek áldottak a küldők és a küldöttek a vizsgatás nap sugarárát, melyet életem bús alkonyára derítették. 32 év óta vagyok hontalan. E hosszú idők alatt, 18 éven át nem lévén előttem nemzetem akaratát által az utolsó hazánk függetlenségének visszaadására szenteltem munkásságomat, bár a végzet megtagadta a sikert becsülettel igyekezetemről s a mint a sokat ígérő alkalmak szétfoszalodtak s reményem után meghusult, keservesen fájt is a tapasztalás, hogy hiába küzd az igazságért a szent akarat, — amikor a siker másoktól függ! — de azért viharos életem nem volt üres, mert volt cél előttem, a melyért élni méltó s e cél a hontalan vándor sötét életutjára útító világot vetett.

Idegen voltam, a mint idegen vagyok s maradok idegenek közt mind halálomig, de nemcsak nem jöttem hasonlóba a külvilággal, de sőt a cél a melynek életem szentelve volt, míg egyrészt nagy világ-események tényezőivel hozott bizalmas viszonyba, másrészt élénk érintkezésben tartott egész nemzetekkel; melyek rokonszenves figyelemmel tiszteltek meg, mert a rokonszenvetek birt magyar ügy képviselőjének tekintettek; és a mikor magamban voltam is, nem voltam soha egyedül, — nem éreztem magamat elhagyatottnak, mert tudtam hogy nemzetem zöme ugyanazon politikai hitet valjia, melyet én vallok, tudtam, hogy aspirációink egy közös imádságba olvadnak össze s e tudat és a magyar nemzet történelmi áthatóságába vetett bizalom, megnépesítette magányomat.

És ez vizag volt, mely erőt adott zugolódás nélkül viselni a hontalanság keserves terhét s össze nem roskadni a csapások alatt, melyektől a könyörületlen végzet családi életemet sem kímélte meg.

Hanem elkövetkezett a váratlan fordulat, midőn a magyar nemzet, szakítva egész történelmi múltjával, maga törölte ki a magyar kérdést a kor függő kérdéseinek lajstromából s a mint nemzetem kiűtötte kezemből saját szent jogainak zászlaját, melyet 18 éven át soha sem szüntettem meg magasán lobogtatni Isten és világ előtt, én olyanná lettem, mint a hajótörést szenvedett vándor, kit a habok egy laktalan, pusztaszigetre vetettek ki. Úr támadt köztem és a haza közt, melynek ártatlanságát eltitolt az erkölcsi érzet, melyel az én helyzetemben a reppenő percz szűk látókörön tultekintő kötelesség érzete is összevág. Kozmopolita pedig nem vagyok, nem tudom átvinni a nagy világra az érdeklődést, a munkásság erejét, melynek kutféje a honszereltem. Így történt, hogy az úr, mely a hazát tölem elválasztotta, engem a világtól is elválasztott, — czélt vesztett életem ki-mondhatatlanul sivár, vigasztalhatatlanul üressé lett.

Elmentem vizagot keresni a természethez, melyről meg van írva, hogy öt megtaláljuk s csak is öt találjuk meg a magány bánatos napjaiban. És nem mondatom, — hogy nem találtam meg, de azt ő sem tehetné, hogy a kutató elmélkedés fátyola mögött untalan ott ne legyen szemem előtt a távol haza képe; s a vizag balzsamát, melyet a természet vizsgálata nyújtott, a tudás fája gyümölcsének kóstolgatása közben el ne páromkodni, mindnyájan kigúnyoltak és összeszórtak. Néha egy-egy ember oly dühös haragra gyúlt, hogy rettegtem kellet, miként a kisebb bajból nagyobb veszedelme jutok, s hogy na most már mindjárt ki elpárolhok. Igazuk lett volna. Ki tudja, milyen édes álmaikat zavartam meg!? Olyan bakterra is akadtam, a ki a közrend és nyugalom háborítása czimén a falu házához akart kiseríteni.

Az éjjeli átközetek reám nézve rendszerint oly diestelen véget értek. Nappal könnyebb volt, akkor több ember jár az utcán és a házbelleknek is hamarabb megcsik a szive.

Nem szeretném, hogy gyávának tartanak önként, azért magyarzatul tudatom, hogy azóta viseltem határtalan respektussal a házi fenevadak iránt, a mióta gyermekkoromban oly gyanús hírből álló kutya harapott meg, hogy az orvos a seb kiigetését tartotta szükségesnek.

De sok félelmen és ijedségen is mentem keresztül e másként oly költői szép, kilencz hónapi vándorlás alatt.

De sehol annyit és oly rémségeseken, mint Hódmezővásárhelyen, ebben az irtozatos városban, a hol minden háznál tartottak is legalább egy, a polgáriság követelményeiről legcékeleyebb fogalommal sem bíró szörnyetget, sőt néhol kettőt, három is!

Pedig még itt aránytalanul kedvezőbe voltak rám nézve a körülmények, mint a megelőző állomásokon Szentesen és Makón.

A színházhoz közel találtam szállást, mindössze három utcán kellett végigjárnom, aztán még az a nagy előnyöm is megvolt, hogy Ligethy Auréllal laktam együtt.

Ligethy Aurél szinlap hordó volt s e minőségben tág alkalmat nyílt a város összes kutyáival bizalmasabb viszonyba

rologtassa a gondolat, hogy idegen érdekeknek lomha megadással türt nyomása kikököttette hazamat történelmi rendeltetésének utjából, mint egy-egy bolygó kizökkenési utjából az üstököszt.

És nap mult nap után, év mult év után tehetetlenségben örömtelenül, csupán egy dolog volt, ami akként hatott reám bús magányomban, mint Nőera hathatott bárkájában a galamb, mely olajfa levelet hozott szájjában. A szives megemlékezés jeleit, a bizalomnak meg megújult bizonyosságait értem, melyek időnként hírt hoztanak a számkivetetnek e távol haza hol egy, hol más vidékéről, hogy a jogtalanlás öszönve nem pusztította el a multak emlékeit, mely a jövőnkön záloga.

De van egy körülmény, mely a szives megemlékezésének azon módját, — mellyel Hódmező-Vásárhely városa megtisztelt, a más megemlékezésekkel közös elvi jelentőség mellett még személyes jótétemény becsével is ruházta fel.

Széchenyi István gr. mondta egykoron, hogy az atyagilkoknak is meg kellene kegyelmeznem, nehogy számunk egygyel megfogyjon, mert kevesen vagyunk és ellenségünk sok.

A magyar törvényhozás megszólaltatta számunkat. 1879. decembe 20-án törvényt hozott, hogy „azon magyar állampolgár, a ki a magyar kormány, vagy (nehezen esik e szót leírnom) az osztrák-magyar közös miniszterek megbízása nélkül tíz évig külföldön tartózkodik, elveszti magyar állampolgári minőségét.

Nó én csakugyan sem nem a magyar kormány, sem nem az osztrák-magyar közös miniszterek megbízásából természetek káposztát Barakkonban. Tehát a törvény által ki lettem lökve a magyar állampolgárok sorából, meg lettem fosztva azon minőségemről, mely épp úgy velem született, mint az, hogy ember vagyok.

Hogy még nem folyt le a törvény kihirdetésétől számított időt, mely az osztracizmushoz hozzá kötetted, s melyet én különben sem fogok megérni, az a mint elvi különbséget nem teszen, úgy kizárás súlyát sem enyhíti, mert a csapás alul kibuvás oly feltételekhez kötetted, melyek reám nézve erkölcsi lehetlenségét képeznek, egész életemre a hazafiság, homlokomra a hitehagyottság bélyegét üttem, ha elfogadásukra csak gondolnék is.

Hát biz engem a magyar törvény kitagadott, páriává, sehonnaiva tett.

Ha elv kívánta, ha a haza érdeke javasolta volna, hogy az a polgárjogvesztő törvény meghozásuk, zugolódás nélkül fogadnám, hogy engem sujt.

De én azt a törvényt idekölölatlanak, a magyar nemzet érdekeit ellenkezőnek tartom.

Ha van magyarnak született ember, a ki egy más haza polgárává szegődve, maga tépi szét a köteleket, mely őt szülőföldéhez kötötte, hogy annak magyar állampolgársága megszűntnek tekintetik, az érthető, de hogy mi haszon járulhat abból a magyar hazára, ha olyanokat is kitagad, a kik magyaroknak születve, szívük minden dobánással hű fia maradtak a magyar hazának, idegenek között is, mint magyarok élnek s mint magyarok kívánnak meghalni. Nekem mindig természetes dolognak látszott, hogy van nekünk nagy szabad nemzetek, kiknél egy kis számfogás nem volna lényeges dolog, de a kik még is ily törvényt soha sem hoztak: ismerik az állampolgárságról lemondás eszméjét, mert az embert földhöz ragadt rabszolgának nem tekintik, de

lépni. Mert ez a fő dolog. A szinlap kihordónak jó lábom kell állni a város összes kutyáival, különben a társaság fölültenül megbukik s az isteni művészet ügye ki nem számítható károkat szenved.

Ezt tudja és érzi is minden hitvásiat komolyan vevő szinlap hordó s azért első gondja város kerberusainak jó indulatát, vagy legalább türelmét magának megszerezni.

És ezt többnyire ki is nyerik. Mily módon és mily bús-esszükkel, azt még Ligethy Auréllal sem tudtam soha kivenni, pedig különben benső barátságban éltünk. Úgy látszik, hogy ez hivatásukból folyó örök titka a szinlap-hordók osztályának.

Részemről azt hiszem, hogy a gondviselésnek is van benne része, mely épen úgy örökösödik felettük, mint a kisdetek és részeket.

En minden esetre nagy hasznát vettem Hódmezővásárhelyen, a hol ugyan csak három utcánra laktam a színház-tól, akarom mondani a nagy kocsmától, de e három utca minden házát és kerítését oly rozsa nevelésű és kedélytelen kutya őrizte, hogy egyedül nemhogy este, de még nappal sem merem arra járni. Mindig csak Ligethy Auréllal jártam. Vele teljes biztonságban voltam. Ot a kutyák nem bántották, még csak rá sem mordultak. Nyugodtan fekvé maradtak a küszöb előtt, sőt jó indulatú pillantással kísérték lépteit.

De bezzeg irányomban másként viseltek magukat. Mindjárt morogtak és ugattak a hogy csak megpillantottak s mintha csak egyenesen személyem ellen szőtt összeesküvés létezett volna közöttük, egészen tervszerűleg, teljesen kidolgozott rendszerrel jártak el ellenem. Egyszer kellek megveszélyeztetnem, azt sem feletem el soha életemben.

Egy közöltük mint mindig akkor is

hogy valaki elveszithesse a szülőföldjéhez tartozást, ha arról önként le nem mondd, ezt a képtelen eszmét nem ismerik.

Aztán nekem nem személyes érdek, vagy jólet, vagy elvhatászat, nekem a honszeretet adta kezembe a vándorbotot, a hontalanság örömpoharát, a hű ragaszkodás hazám szent jogaihoz mérte reám, azon kötelesség érzete mérte rám, hogy ha mindenki megtagadná is, nekem nem szabad megtagadnom hazám függetlenségének zászlaját, melynek hűségeit esküdtem, s tán van némi jogom felelet fölmondani, hogy nem tettem magamat hontalanságommal méltatlanná a magyar névre. Magyarok is tud, magyarok is tekint mindenki a kerék világon, a ki előtt nevem nem ismeretlen, — csak a magyar haza törvénye nem.

És, ezt nem tagadhatom, fájt keservesen, — ha magányos bolyongásaim közben ember közelített felém, lesütött szemmel tértem ki utjából önkénytelenül, mintha attól tartanék, hogy láthatólag homlokomra van süttve ez a szó: „Kitagadott.“

Nagy szükségem volt vizagtalásra... Polgármester ur s kiküldött társai hozták meg számomra a vizagztalást, azon diszes oklevél átnyújtásával, mely hivatalosan tudatta velem, hogy nevetem, a magyar állampolgárok sorából kitagadott páriának nevével, Hódmező-Vásárhely tősgyökere magyar közönsége magához emelte a lesújtatott.

Mondhatatlanul jól esik lelkeimnek tudni, hogy van Magyarországon 51 ezer oly magyar, kiket a kitagadott törvény dacára jogom van polgártársaimnak szölitani.

Hála és üdvözet nektek, testvéreim, és üdvözet a messze távolból „polgártársaim!“

Tisztelt polgármester urnak s kiküldött társainak általam igen nagy becsben tartott jó indulata, melynek kedves emlékü látogatásukat köszönhetem, reményem engedi, hogy az áldozatért, melyet hosszú utjakkal hoztam, némi kárpótlást találhat annak tudatában, hogy a vizag örömet hoztak meg örömtelen magányomba, azon diszes oklevelek kezemhez adásával, melyeket kincsek tekintek, s nevem és érzelmem örökösei, — hontalanságom osztályosai, családi ereklye gyanánt fogják kiváló becsben tartani.

Fogadják legszívesebben köszönetemet szívességekért. Legyenek, kérem küldők előtt tolmácsai halás érzelmeknek az irántam tanusított kegyességért, tegyék nevében bizonyossá Hódmező-Vásárhely városa törvényhatóságát, hogy a fenforgó körülmények, melyek oly fájdalmasan hatottak reám, a magában is nagybecsű diszpolgárságot, melylyel megtisztelné méltóztatott, valóságos jótétemény értékével ruházták fel, melyért megilletődött szívvel vallom magamat városuk hálaár kötelezett, fájdalom, tehetetlen, de hű szolgájának...

Hódmező-Vásárhely tisztelt törvényhatósága, az engem polgári sorába iktatott közgyűlése jegyzőkönyvében érdemeiket jegyez róvasomra, — én csak a kötelesség teljesítésének becsülettel igyekezéssel tudok; hazafiságomról tulzott elismeréssel nyilatkozni, én magyar embernél a hazafiságot annyira természetes dolognak tartom, miként a mondó lennék, hogy nem magyar az, — czudar az, a kinek a hazafiság véreben nincs; sőt a tisztelt törvényhatóság irányomban még halát is emleget, — én pedig úgy érzem, miként én tartozom hálával a nemzetnek, hogy bizalmával módot szolgáltatott egy parányi kis részben leróvhatni valami keveset abból

az utca elején ólalkodott mint valami őrszem s egész magaviselete bizonyította, hogy egyenesen engem lesett.

A hogy megpillantott, csodálatos morgást hallott s oly sajátságosan kezdett el ugatni, mintha csak jelezni akarta volna közlekedésemet.

Társai, melyek különben is mindig résen állottak, megértették őt s azonnal tovább adták egymás között a tábori jelt. Úgy, hogy minden kerítés mellett s minden kapuban már támadásra készen vártak rám, még pedig legtöbbször lebesben, fődött helyzetben, mely körülmény folytán a legnagyobb orvosság mellett is oly nehezé vált számomra a védelem.

Még veszélyesebbé, sőt egyenesen végzetessé tette a helyzetet azon körülmény, hogy folyvást kerésszűzben voltam, mert a kutyák, melyek dacára, hogy jól berendezett kémszűrővel felett rendelkeztek s a terep viszonyait tökéletesen ismerték, még sem tudhatták, hogy az áthatolást, az utca melyik felén fogom megkiseríteni, óvatossá előrelátásból mind a két oldal kerítéseit és kapuit megszállva tartották.

Állandóul két oldalról voltam tehát fenyegetve, sőt a mindenben hátulról is folyvást támadásoknak voltam kitéve, teljesen körülzártak tekinthettem magamat.

Rendes hadjáratban a csapatok ilyenkor vadfutással törekvesnek magukat menteni. De én erre nem gondolhattam. Részint mert a kutyák nagyon gyorsan tudnak futni, részint mert reájuk nézve gyermekjétek lett volna, a kijárástokat előttem akkor zárni el, a midőn épen kedvük tartja.

A fegyverletétel és önmegadás sem segített volna a dolgom, mert oly ellen-séggel állottam szemben, mely tudvalevőleg kegyelmet se nem kér, se nem ad s

a nagy tartozásból, melylyel a hazának minden honpolgár tartozik; hanem fájdalom, csak igen keveset róhattam le. Ám nagy idők történelme, melynek törekvéseiben nekem is részem volt, egy félbeszakított csonka könyv, mely még arra vár, hogy befejezze a magyar nemzti önértet, a magyar honszeretetet.

Ha fogja e? — — — — —
A tisztelt törvényhatóság ama csonka könyvből különösen kiemeli a szabadság és egyenlőség diadalra jutását és azt, hogy az akkorig szolgánép magának és birtokának urává tette.

Hiszem igaz, az nagy vívmány volt s ha összehasonlítom Hódmező-Vásárhely mai diszes törvényhatósági állását az előbbi állapottal, mely annak volt folytatása, hogy a mult század elején Károlyi Sándor birtokába jutott, azon 50 ezer frt egy részének fejében, mely mint jutalom szerepel a szatmári béke történetében, nem lehet természetesen nem talánom, hogy a tisztelt város közönsége ama vívmányra, mely törvényhatósági állásához lépcsőül szolgált, oly kegyelettel gondol vissza, miként kegyeletlenk ingyen jóvoltából még nekem, ama vívmány egyik szerény napszámósának is, pazarul juttat.

Hálás érzéssel köszönöm, de egyszerűsége, méltóztatással megengedni, hogy áltattal emlékezzem, miként éppen itt következik a magyar történelem csonka könyvében egy lap, mely kitörésre, s egy még üres lap, mely betöltésre vár.

Azt olvasom ugyanis a tisztelt törvényhatóság jegyzőkönyvében, hogy a szabad föld és jogegyenlőség kivívásával „a haza mintegy másodszer lett a nemzetnek megszervező.“

Én áhitattal kerese az a hazát, mely a nemzeté — de fájdalom. — „Quaesivi lucem in gemine reperta.“ A haza helyett, mely a nemzeté, találok a közös osztrák-magyar minisztereket; találok osztrák és magyar delegációkat, melynek közös határozataira vannak bízva az országgyűlés hatóságától elvont legmagasabb államdekredek; találok közös hadsereget, melyet németül vezényelnek; találok közös vámrendszert, mely az osztrák iparnak egyed-árságot biztosít a magyar piaczon; találok közös konzulokat, kik a magyar kereskedelem érdekeit osztrák mérleglen latolják; találok magyar nemzeti bank helyett osztrák-magyar közös jegybankot és Isten a megmondhatójá, mi minden közöst, még közös Boszniát is! Hogy kié az ily elközösített haza: nem akarom megmondani, — de hogy nem a nemzeté, az bizonyos; hogy kié lesz, ha így marad: nem akarom jóslgatni, de félek, nem lesz a nemzeté, sőt még nemzet sem lesz, ha még soká közös marad.

Hanem én nem hiszem, hogy az maradjon. Hogy a jogegyenlő népszabadság oly termőfára nője ki magát, melyen gyümölcsül a haza függetlenségének feladása terem, — ez oly erkölcsi monstruozitás, melynek a világrend minden törvénye, az emberi és minden fogalma, az emberi szív minden dobánása ellene kiált. Lehetetlen az, hogy Magyarország, mely az önálló állami létre nem csak ős történelmi joggal, hanem minden kigondolható tekintetben hivatással is bír, csak azért küzdötté legyen magát keresztül egy ezredév viszonytárságán, hogy mint amolyan közös valami, idegen érdekek szolgálatával játssa el történelmi rendeltetését.

Mondani szokás, hogy a törvények azok érdekében hozhatók, akik hozzák. A magyar nemesség emlékéhez van fűtve e mondat megczáfolásának dicsősége. A

fogjait a leginhumanusabb módon szokta maszkarizolni.

Bayard, a fedhetetlen és félelmet nem ismerő lovag a vicenzai csatában örülléssel, határos vakmerőséggel egyedül törvén előre, az enyémhez hasonló helyzetbe jutott. A spanyolok és milánóiak szintegy hőrülfogták őt is minden oldalról.

Csakohogy Bayard nálam még is kedvezőbb helyzetben volt. Neki volt egy körtéfa, ahoz megvethette a hátát s így védtette magát mindaddig, míg Ferenc francia király híres gaskonyi lovas ezredével előtörés, őt épen azon pillanatban vágta ki, midőn három sebtől is velezvén, már-már harczeptelemmel volt.

De nekem nem volt körtéfám s ha lett is volna körtéfám, én nem reménylhettem volna a frank királynak vitéz gaskonyi lovas ezredével való megérkezéséért, mert Ligethy Aurél e pillanatban a város másik részén osztogatta a szinlapokat.

A helyzet valóban kétségbeesítő volt. A legrosszabbra is készen kelle lennem. Egyéb kilátásom nem volt, mint oly drágán adni el nadrágomat és ikramit, mint csak tehettem. S erre el is határoztam magamat. Egy ház falához támaszkodtam s felemlt bortal, mozdulatlanul, sőt nélkül, de mindrepre készen vártam a támadást.

De mi történt?

Hadi eselt gyanítottak-e a kutyák, vagy a döntő pillanatban vették az ellenparancsot maig sem tudom, de pár lépésnyire tölem, ők is megállapodtak, elhallgattak, s bár tekintetül folyvást és mereven reám volt függesztve, támadást nem intéztek ellenem.

(Vége. köv.)

jobbágyföld felszabadításával, az osztályszabadságnak jogegyenlőséggel felcserélésével hazafüli kötelességet teljesített, de magánérdeke szempontjából áldozatot hozott, hanem meghozta, mert szerette hazáját, meghozta, mert három századunk örökös megújult támadásai, örökös küzdelmei s az örökös tényleges csorbításai megantították, hogy a haza szabadságának erősebb várra van szüksége, mint a miú a nemesség egymaga lehet, s hitte, remélte, hogy ez az erősebb vár a szabaddá tett nép leendő.

És az is volt. A világ bálmulattal szemlélte, mint törnek nyert szabadság felszabadult, az ujdun nyert szabadság jóvoltát még nem is élvezhetett magyar nép mellén a hitszeggett hatalomnak horvát, szerb, tót, oláh, szász lázadás záporával növesztett hajjai!

Hanem a végzet összeesküdött az ármanynyal s a népjogtörő küléröszakkal a magyar ellen; de ama névtelen főistenek dicsőséges harczának emléke szivrázólag inti az unokákat, hogy a népszabadságunk kötelességei vannak a haza szabadsága iránt.

Én, ki felemlt fölve mondhatom, hogy sohasem volt szándékomban belekapcsolódni a hírvészerezés szerkezetek saroglyájába, elpirulnék a gondolatra, hogy anyi érdemeimbe helyett az én arczképem függ amott hazám egyik legnépesebb, legmagyarabb városának gyülesterében, ha azon remény nem nyugosztatna, hogy az az arczkép ott talán emlékeztetni fogja a reá feltekinetőket, hogy a népszabadság kötelessége a haza szabadsága iránt még teljesítésre vár s csak legyen meg az akarat, az alkalmat meghezga az idő. (Csak későn ne hozzá!) Istenek a világrend törvényeiben nyilatkozó igazsága nem fogja a siker áldását a sokat hányatott szegény magyarnak állhatatos hazafiságtól megtagadni.

Az nem lehet, hogy anyai szív
Hiába onta vért
S keservesen anyai hű kebel
Szakadt meg a honért...“

Én nagyon öreg ember vagyok, reszeknek az élet küzdelmeiben megfáradt tagjaim a kor terhe alatt, nem ringathatom magamat azon reményben, hogy magyar hazám szabadságának napját elérhetem, de a hitet, hogy annak a napnak el kell jönni, szivemben agyamban hordom s még siromba is magammal viszem; hát azon kéremsel fordulok önközött tisztelt polgártársaim, kiket nem a vett, hanem a nyujtott jótétemény csatol hontalan öreg szolgáljukhoz, hogy a mikor hírt veendik, hogy lelkeim áldást rebegve a távol hazára, elhagyta porhüvelyét, tiszteljek meg szerény nevem emlékeztetést e szavaknak arczképre felírásával: „cursum consummavim, fidem servavi.“

És legyen Isten legjobb áldása városukkal, hogy Hódmező-Vásárhely tősgyökere magyar népe erős bajnoka lehessen a magyar haza szabadságának, öre biztonságának a megpróbáltatás napjaiban, az öntevékenységgel gyarapodás példája a béke éveiben.

Fogadjja polgármester ur stb.

Kossuth Lajos.

Megyei közgyűlés.

Baranyavármegyei köztörvényhatósága tegnap (21 én) tartotta a megyehely nagytérben a lakuló közgyűlést.

Perczel Miklós főispán üdvözölvén a nagyszámúal egybegyűlt s részben új bizottsági tagokat, megnyitotta a gyűlést.

A legifjabb nemzedék.

„Hárman valának együtt...“ Egy jogász, egy orvos, meg egy technikus. Egész köztársaság, még pedig jól szervezett köztársaság, a népfélségi jagnak megtestesülése. A mit kettő akart, azt kellett akarai a harmadiknak is. A törvény szent volt előttük, és ismeretlen a belháboru.

Fajdalom, ez az ideális köztársaság csak volt! Egy évi felejtethetlen virágzásra bekövetkezett a végfeloszlás... Ez hatja meg az én rozsdás tollamat annyira, hogy nekrológot írjak a „szeretve tisztelt szoba“ fölött ezen szomorú alkalommal.

Mert a köztársaságnak hivatalosan elfogadott neve „szeretve tisztelt szoba“ volt. Ki nevezte el annak? ... nem tudatik; mesés, homályos, mint a nemzetek genézise általában; — de az az egy bizonyos, hogy a ki egy órát töltött a szeretve tisztelt szobában, az nem feleli el soha ezt a kis köztársaságot.

Hárman valának együtt, — hárman fizettek szobapénzt, — de vasárnap delutánokon az ő szobájukban gyűltek össze mind, mind a régi jó barátok. Jaj, de régen is volt, mikor ők együtt jártak iskolába, abban a szép városban, ott az öreg Mecsek tövében. Akkor még gyermekek voltak, — ki félig, ki egészen; — akkor még össze tudtak barátkozni öntudatlanul, — örökre. Most már egyetemi polgárok, a kik mai napság a legnagyobb urak a világon. (Ez is olyan thema, a melyről csinos elfuttatást lehetne tartani, hanem csak hagyjuk így odavetve; így igazabbnak látszik, mint közelebről.)

Tehát ők, a hajdani iskolatársak, már elérték a világ legmagasabb polcát: ők már egyetemi polgárok. Csak az okoz nekik néha-néha egy kis fejtörést, hogy

Folytatás a mellékleten.

Előfizetési felhívás

PESTI NAPLÓ

1884. 35-dik évfolyamára.

Harmencz négy év óta szolgáljuk hazánkat. Sokféle kormányt megértünk, sok viszontagságon keresztül híven küzdöttünk a nemzettel. Meggyőződésünket bátran vallottuk; nec vultus instantis tyranni, nec civium ardor prava jubentium, mente quatit solida.

A közvéleménynek lapja vagyunk; a mit a magyar művelt nép osztályai éreznek, annak adunk kifejezést. Bizonyítja ezt a nagy közönségnek kitartó pártfogása. Köszönjük előfizetőinknek irántunk tanúsított ragaszkodását.

Uj esztendő, új választások következnek. Számot vetettünk multtal, jövővel:

Ellenzék voltunk, ellenzék maradunk!
A jelen kormánnyal szemben okát adjuk bizalmatlanságunknak. Mert nem személyes ellenszenv, nem érdek vezetni tollunkat, hanem kötelesség: kitarítani a nemzet nemesebb javaiért való túsában.

E kormánynak multja dícselen, jövője reménytelen.
Mit vártunk tőle és mit ígért a nemzetnek?

Azt vártuk, hogy a közjogi pártoskodás megszűnik s Magyarország osztatlan erejét a nemzet jogainak sértetlen megóvásában, érdekeinek megvalósításában, az állam szervezésében s tekintélye s befolyása magasra emelésében érvényesítendő. S mit tapasztaltunk? Nem hogy Magyarország jogát kiterjesztette, de sőt Ausztriával szemben örökös alkudozással az 1867-ki kiegyezést rosszabbra magyarázta s a nemzet önrendelkezési jogát kisebbiteni hagyta; a bosnyák kérdésben a dualizmust megsérté és aláástá; Horvátországgal szemben a végvidék bekebelezésénél, ugyszintén a fiemei kérdésben és a legutóbbi zavargások alkalmával a magyar állam szuverenitását és közjogát oly gyengén védte, hogy a Dráván túli részek kapcsolata az anyaországgal veszélyeztetik: mindezek következtében a közjogi pártoskodás nem hogy megszűnt volna, de új tápot nyert.

Ígérte a pénzügyek rendezését. Nem rendezte; hanem csinált rengeteg új adósságot a réginek hegyibe és emelte minden évben a direkt és indirekt adókat a végsőig, az elviselhetlenségig.

Ígért rendet az államban s kaptunk rendtelenséget: a közigazgatás zavarban, a közbiztonság ingatva, a társadalom felforgatva, hazánk reputációja meghurcolva, ime az eredmény ilyen.

De szebb jövő reményét nyújtja-e ezen kormány? Mi lesz belőlünk, ha soká vezet még az ország politikáját?

Anyagi jólétet keresünk, s nem tudja megadni. Nincs semminő közgazdasági programja, tisztában sincs magával a teendők iránt. A közös vámterülettel feladta az iparpolitikát, a magas védvámokkal és fogyasztási adókkal a szabad kereskedést, a kereskedelmi szerződésekkel a mezőgazdasági érdekeit, s midőn egyfelől lehetetlenné teszi, hogy Magyarországból iparos állam váljék, mely a nagy budgetet elviselhesse, másrészt agrárius politikát sem akar követni, hogy a föld birtokosait megtartsa és jóléteit szaporítsa.

Financziáinkat helyrehozni nem fogja soha, mert az inproduktív kiadásokat, katonaságra s új hivatalokra mindig felemeli s az adósságcsinálás rendszerével nem szakít.

Szervezni az államot nem képes; ezt egy pillantás igazságszolgáltatásunk sanyaru állapotára bebizonyítja.

A nemzet szellemi és erkölcsi életét fejleszteni nincs kellő érzéke; a legszomorubb, hogy a közszellem e kormány nyomása alatt mennyire alászállott s a közérkölesök romlása botránys perekben látott napvilágot.

Magyarország alkotmányos szabadsága kortespolitikává fajult és a kormány azt üzi a legnagyobb erőfeszítéssel. A választások, a parlament, a pártok a kormánynak szolgálnak eszközül s nem a nép közakarátának azon hatalmas tényezői, mint a Deák-párt idejében voltak.

E kormány fölfelé alázatos, lefelé önkényes, soha róla tudni nem lehet, hogy mitéle kalandokba viszi a nemzetet, vagy mily becses jogait és érdekeit áldozza fel.

Ezért maradunk ellenzék!

Hogy, míg a sajtó szabad, és ha a sajtószabadságot is elvonnák a nemzetől, mint mikor még nem volt szabad: a Pesti Napló a magyar nemzet igazait, érdekeit és magasztos szellemi kincseit védje, hirdesse. Sem a magyar czimert, sem a nemzeti lobogót el nem ejtjük senki kedvéért. Fegyvertünk a szó, erőnk az igazság hatalma. Ha ezt valljuk, szavunk visszhangzik a szivekben. Ezerek, milliók értenek velünk egyet és még ezen kormány is meghallja a közvélemény hangját. A független közvéleményét, mely nem hizeleg.

Köszönjük a bizalmat a multban s kérjük a jövőre.

A Pesti Napló megjelen naponként kétszer, s különösen figyelmeztetünk arra, hogy este is egy egész nagy iven, teljes lapot adván ki, már esti kiadásunkban nyomatjuk le a teljes tudósítás az országgyűlés üléséről és sok egyéb közleményt, melyet más lapok csak másnap reggel közölhetnek. Ez a Pesti Napló olvasóira nézve, az értesülés gyorsaságát illetőleg, egy egész napi előnyt biztosít. Hétfőn reggel rendkívüli számot adunk ki; valahányszor a tárgyalmaaz megkívánja, lapunkhoz mellékletet csatolunk.

Folytonosan két regényt közlünk, a legkittünőbb íróktól. Munkatársaink díszes köre ugyanaz marad, mint eddig volt, politikai vezérezk-eink legnagyobb részét ezután is b. Kaas Ivor s ifj. Abrányi Kornél fogják írni.

Szóval: Mindenben azok maradunk, a kik voltunk, azt véljük, 1884-re is jobb ígéretet nem tehetünk t. olvasóinknak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

(a reggeli és esti kiadásra, és a hétfő reggeli rendkívüli számra).

Egész évre 24 frt. || Évnyegyedre 6 frt.
Félévre 12 „ || Egy hónapra 2 „

Az előfizetési árak magukban foglalják a lap díjtalan kézbesítését a postán, vagy Budapesten kétszer házhoz hordva. Az esti lap postai külön küldésért havonként 30 kr. fizetendő. Az előfizetéseket korán kérjük megtéetni, hogy az újévi összetörölődés miatt a lap megküldésében késedelem ne történjék.

Az előfizetések Budapestre a Pesti Napló kiadóhivatalába (Barátok-tere. Athenaeum-üzlet) küldendők. Vidéki megrendelésekre a postai utalványokat ajánljuk.

A Pesti Napló szerkesztősége és kiadóhivatala.

KÉPES CSALÁDI LAPOK

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAPRA.

Felelős szerkesztő: KOMÓCSY LAJOS.

Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár hatodik évfolyamát éli. Múltán kívánatra mindenkihez küldünk mutatószámot s egészen tájékozódó előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékeztünk meg a közkeveltségnek örvendő lapról. — A „Képes Családi Lapok” három ivnyi tartalommal jelen meg a legdíszesebb kiállításban, szép, fényos, színes borítékban. — Minden szám sok művészi kivitelű képet hoz. A fülaphan vannak eredeti s a külföld legnagyobb íróiból fordított rövidabb regények, elbeszélések, rajzok, életképek, humorosak; eredeti s más költemények, a főváros, vidék s külföld válogatott fontos hírei; az irodalom és művészet körében felmerülő minden mozzanat. Minden számhoz egy ivnyi külön regény-mel-

A legközelebbi évnegyedben külön regény-mellékletkép ismét kitűnő, cselekvénygazdag, érdekesítő regényt adunk.

Mutatószámot a kiadóhivatal kívánatra bárkinek küld bérmentve.

Előfizetési ár: egész évre 6 frt — félévre 3 frt — negyedévre 1 frt 50 kr.
MEHNER VILMOS kiadóhivatala: BUDAPEST papnövelde-utca 8. szám alatt.

Budapesti Hirlap

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepek utáni napokon is.

Szerkesztők és kiadótulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

Előfizetési ára: Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hónap 1 frt 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker. kalap-utca 16. sz.

A „Budapesti Hirlap” nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kíván se kormánynak, se jobb, se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és, a mi ugyanaz, az országnak.

Miből állanak ezek a szolgálatok? Első sorban abból, hogy mindenről a mi az országon belül vagy kívül akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren fölmerül: híven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimérintően és részhajlás nélkül értesítse közönségét.

E tekintetben egy hazai lap sem mulja felül a „BUDAPESTI HIRLAP”-ot. Vannak a nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósítanak, de nincs, mely pontosabban és pártatlanabban adná értesítéit.

A „BUDAPESTI HIRLAP” olvasó közönségén és íróin kívül nincsen senkinek e kerek földön lekötöztetve, se osztályának, se kormánynak, se nyilvános vagy magán társaságoknak: a „BUDAPESTI HIRLAP” a legfüggelenebb lap Magyarországi fővárosában, a hol az egyik lap a pénzüvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasutnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidónak, az ötödik egy-egy felekezetenek, a hatodik szabadkőműveseknek, a hetedik, nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP”-nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktálja vezérezkkeit, az szabja meg magatartását, s e hatalmasság: a nagy közönség és az ország azonos érdeke.

Ennek tesz szolgálatot, a ki a „BUDAPESTI HIRLAP”-ot pártolja. Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó közönségünket, a mely itél szavaink és cselekedeteink felett.

A „Budapesti Hirlap” rendes tartalma a következő:

- I. Politikai és társadalmi vezérezkikkek.
- II. Tudományos ismeretterjesztő és mulattató tárczák, mindennap rendszeren kettő.
- III. Az apró politikai hírek a fővárosi ügyek, az egyesületek, a művészetek rovata.
- IV. A fontosabb események bővebb leírása külön cikkekben.
- V. Távirati tudósítások.

- VI. Napi események rovata.
- VII. Közgazdaság. Ezenkívül a mellékleten rendszeren egy-egy vezérezkik a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyűlési tudósítások, tárcza, törvényszék, vidéki hírvolat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató cikkek, tudósítások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gróf Teleki Sándortól!

A vén dárdé

czimű rendkívül érdekes cigány regényt.

A „Budapesti Hirlap” rendes írói:

Csukássi József szerkesztő, b. Kaas Ivor, gr. Teleki Sándor ezredes, Rákosi Jenő, Balogh Pál, Benedek Elek, Berényi László, Kacziány Géza, Rákosi Viktor, Szokolay Kornél, dr. Volf Vilmos.

Rendkívüli alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi hol egy fél, hol egy egész ivvel kibővül. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a feldolgozott hírlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal.

Kiváló események színhelyére külön tudósítókat küldünk, akik ügyességök és megbízhatóságuk által egyaránt lekötöztetik a közönséget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban rendes tudósítóink vannak, a kik közvetlen benyomásaik alapján adnak hírt arról, a mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

A „BUDAPESTI HIRLAP” a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Félévre 7 forint. — Évnegyedre 3 forint 50. krajczár. — Egy hóra 1 forint 20 krajczár.

Az előfizetés legegyszerűbben postautalvánnyal teljesíthető e czimen:

„Budapesti Hirlap” Budapest, kalap-utca 16. szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP”-ot, első és rendíthetetlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség lekötöztető figyelmébe.

CSUKÁSSI JÓZSEF, RÁKOSI JENŐ,

a „Budapesti Hirlap” kiadó-tulajdonosai.

170. (3-2)

Mutatószámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Következett a napirend.
Az igazoló választmány jelentést tett a pótlóg megejtett választásokról, a bírói választmány végrehívásokról, a bírósági bizottsági tagok névjegyzékéről, a megyei bizottság megalakultak nyilvántartott ki.
Következett a különböző választmányok megalakulása.
A kijelölt bizottság az 1870. évi. XLII. t. cz. 68. §-a szerint három választót és három kinevezett tag által alkottatott meg. Megválasztottak: Siskovics Tamás, Szily László, Kardos Kálmán. A főispán által kinevezettek: Nádosy Kálmán, Toszt Gyula, Otrókóczy.

A központi választmány, mely 32 tagból áll az 1874. évi XXXIII. t. cz. 20 §-a szerint szavazatlappal által három évre történő választás útján alakult meg. Tagjai: Siskovics Tamás, Szily László, Nádosy Kálmán, br. Skerlecz Károly, ifj. Jeszenszky Ferenc, Kardos Kálmán, Bartoságh Imre, Laczkovics Antal, Németh Ignác, Antal Pál, Majer János, Seh Károly, Szily János, Toszt Gyula, Delimatics István, Trixler Károly, Kisfaludy Pál, ifj. Sauska Jenő, Forray Iván, Sey Lajos, dr. Fesztl Károly, Radócsy Sándor, Majer Károly, Kovács Antal, Majer Béla, Czirer József, Kozsits Szilárd, Danitz Antal, Deutsch Lipót, ifj. Nádosy István, Nagy Ferenc, Kiss Aladár.

Az állandó választmány 30 tagjának megválasztása következett. Megválasztottak: Kardos Kálmán, Farahó János, Freitagh Ferenc, id. Halas Ferenc, Kozsits Szilárd, Nagy Ferenc, Nádosy István, Otrókóczy Lajos, ifj. Sauska Jenő, Danicz Antal, Siskovics Tamás, Delimatics István, Deutsch Lipót, Galamb Gyula, Kovács Antal, Kovács Alajos, Kisfaludy Pál, Németh Ignác, Sláby Ferenc, Stajevics Pál, Nádosy Kálmán, Fesztl Károly, Czirer József, Elversz Nándor, Jeszenszky Tódor, Jeszenszky Zoltán, Ország Lajos, Majer János, br. Skerlecz Károly, Szily János.

Igazoló választmány. Három kinevezett, öt választott: Nádosy Kálmán, Danicz Antal, Toszt Gyula; — Delimatics, ifj. Jeszenszky Ferenc, br. Skerlecz Károly, Kozsits Szilárd, Nagy Jenő.

Állandó bírói választmány: Siskovics Tamás, Danicz Antal, Kardos Kálmán, Czirer József, Nagy Ferenc.

A közigazgatási bizottságból kijelölt 5 tag helyett beválasztottak: Siskovics Tamás, Czirer József, Majer János, ifj. Sauska Jenő, Nagy Ferenc.

Az egészségügyi választmány a következő tagokból alakult meg: Sláby Ferenc, br. Skerlecz Károly, Ország Lajos, Danicz Antal, Gócs Gyula, Sey László, Otrókóczy Géza, Elversz Nándor, Pirker Gyula, Nagy Ferenc, Fesztl Károly, Kisfaludy Pál, Czirer József.

A jegyzői nyújtálatot igazgató választmányba beválasztottak: Nádosy Kálmán, Czirer József, ifj. Jeszenszky Ferenc, Bartoságh Imre.

Siklós, 1883. december 12.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Értesítve valék arról, hogy dr. Darázs Odón ur, „Pécs” politikai lap 96 ik számában közölt cikkében, nevem kiírásával oly egyénnel tüntet fel, ki 1878-ik évben ki voltam külvé-iklós nagyközség szamáda végett és mint ilyen az 1878. évre szóló bírói szamádat jóváhagyólag

terjeszttem elő és mondja: „vagy soha nem vizsgáltam a szamádat és nem értek hozzá, a mulasztás tehát engem is terhel.”
Mindaddig, míg Darázs ur sajátkezűleg irt abbéli jelentésemet és előterjesztésemet az 1878-ik évi szamádas helyeséről kiállítva fel nem hozza, „pletykának és engem rágalmozónak nyilvánítom.”

A felelősségre nézve pedig kijelentem, hogy doktor urnak nincs meg fogalma me a szamádasok vizsgálásáról; egy szamádasai test összehívására a vezetett főkönyv- s naplóval, lehet a legkorrektebb, mert összevág minden tételeiben; a somamzásom nem hibáznak, a bevétel ki van mutatva, a kiadás pedig az előirányzott költségvetésen túl nem terjed, — szóval a kellemeknek megfelel; melyre a vélemény más nem lehet, hogy a kimutatott adatok után tételtől tételő a szám adás megegyez és ha már most a véleményem egész kiküldött bizottság adja, — nem maga alólirt Szabó Károly adja — ki is csak egy volt a bizottság között.

Avagy nem volt-e a szamádas vizsgáló bizottságban, plane mint előnk több előző évekről a cikkkező urnak érdemeiben megöszült atja is? És midőn engem sért, bántja atyját is; — „fui! tiszteld apadát” a IV. parancsolat mondja.

Hogyha tehát a cikkkező anyyi tag közül csak engem tett ki támadása célpontjúl, a vastag személyeskedés bélyegét hordja magán; erre pedig én okot nem szolgáltatam.

És valóban rossz vért okozott doktor urnak személyemre vezetők cikke s sokat mondani akaró passzusa; mert aki csak figyelemmel kísérete a számadások vizsgálása körüli fáradozásaimat s társaimmal oda adó munkásságomat, be kel ismernie azt is, hogy az anyyi évek során titokzatosan elrejtett sikkasznási felderítésenek, mint, Pintér Károly s Pandurovich János társaimnak tulajdoníthatják; önk legjobban tudhatták volna, kik a pénztárnok gondatlan, vétkes könnyelműséggel töltött lakomázásokban, tivornyákban tanui valának, hogy a pénztárnok jövedelmét többszörösen felülhaladó költsékezés s többször kártyajátékokra tiltott helyről kellett a pénznek kiszivárognia s e hely nem lehetett más, mint a város kasszája. Az 1882-ik január elején tartott képviselő gyűlésben én sürgettem a városi pénztár megvizsgálását és a számadások revízióját; míg nem elnökletem alatt fentirt társaimmal kiküldtetem, s azon számadási rendeltségről, könyvelés hiányairól, pénz tárkésárlat helyett számba nem vehető értéktelen váltók elővált tartozások, sőt perekkel becsúszásokkal találkozáván, ivekre terjedő, a jegyzői leváltárban maiglan is örözött jelentést adtam be, ostromolva a rendeltséget, a bíró vétkes hanyagságát és a szabályrendeletek meg nem tartásából bekövetkezett városi vagyon-pusztulásra rámutattam; kiemeltem azt, hogy Siklósnak e szép vagyonáról, ezekre menő évi jövedelméről 4 év óta nincs számadása nincs egy főkönyv, hol az adások kitüntetve lennének; szóval a pénztárnoki önkény, szabadság s kezeléslél, a bíró, mint felelős örnek vétkes hanyagsága kézzel fogható; indítványoztam a pénztárnok azonnali felfüggesztésével, hogy a pénztárnok és bíró költségére azonnal számadások készíttessenek és az esemény a politikai hatósággal közöltessék. Mi lön az effektum! 4 havi határidő jónak láttak adni a pénztárnokot pártolók nagy többséggel — három-négy erőlyesen fellepő képviselő ellenében s nagy bölcsen határozatra emel-

beredték a tisztelt szobába. Ennek a főambicziója — egyelőre — kardbojt és tekintély a leányok előtt. Némán pódi a bajszát erre egy tartalékos hadnagy — egyébként jogász; — neki már mind a kettőt megadta a sors! O vitte legtöbbre köztütnk. — No meg a szárnyas kerék hósei, — az irigyletek, a kik szabadjeggel utazhatnak haza, és a kik csak úgy beszélnek a vasutról, hogy a „mi vasutunk”. Az ő életfilozófiájuk, természetesen, rohanva élni. Egyébiránt a legvidorabb emberek az egész gyülekezésben. — A legkomolyabb, — mint illik is — az egyetlen filozófus. Ő csak boldogságot vár a jövőről... Elhallgat a lárma egy pillanatra... Ime az ember, a ki kimondja azt, a mi fölött a többiek nevetve sikamlanak el, pihenni hagyván azt szívők legmélyebb rejtekében, mint alaktalan vágyat!... Ime az igaz ember!... Van aztán még egy pár mindennapos alakja a tisztelt szobának. Egy, a ki szónoknak született szónoki tehetségek nélkül. Persze, hogy jogász. Egy másik, a ki nem tudni mire született. Most technikus... Aztán a nevető ember, a ki mindenként tud nevetni; meg a kollegája, a ki fölött mindenki tud nevetni.

Szóval, vagyunk elegen, a kik a fővárosban kergetjük a tudományt és a szerencsét. Közös kapocs köztütnk a mult! Mert kérem, nekünk is nagy mult áll immár a hátunk mögött; tanu reá a jövő miniszterelnökének termetes ládája, a mely ünnepélyes alkalmakkor kiadja erekyéit. És mi áhítottakozagunk egész a könnyezésig fölöttük. Mert ezek az erekyék az önképzőkör maradványai. Nem azok, a melyeket akkor fölmagasztaltunk, és remeknek itéltünk irgalom nélkül; ah, hiszen azok sem olyan rosszak, sem olyan jók, hogy érdemes volna eltetni őket;... nem azok, hanem, a miket már akkor gombábbnak találtunk a gombánál! Me-

ték, hogy a városi pénztár biztosítása végett a pénztárnoknak nevével közösen birt háza s szőlőjére biztosítésképpen 2000 frt betáblázassék. A kiküldött bizottság tovább is működött; sürgette a számadás készítését, a főkönyvnek összeállítását csak azért, hogy pénztár-lezárását csinálhasson.

Négy hónap eltelt; képviselő-gyűlésnek megtartását kértük; újra hangoztattuk, hogy nincs még most sem számadás, s megtámadtunk, hogy tán „fel akarjuk akasztani” — mert ez volt kedvencz szava a bírónak; a bizottság pedig meg volt győződve arról, hogy: „a mely számadó, számadást nem ad, vagy rendes könyvet nem vezet; vagy már lopott, vagy lopni akar — tertium non datur.” Kértük a képviselő-gyűlést, hogy a megyei közigazgatási elnökének jelentés tétessék, s a megyei számvéző a vizáglatra kiküldessék. Helyben a szolgabíró semmit nem tett, bár mint közigazgatási első hatóságunk, 4 óvról számadás Siklós nagyközségről kezébe nem ment; az 1871-ik XVIII. t. cz. 128-ik §-a pedig a számadásokat minden év első negyedében elkészíteni mondja; de a szolgabíró ur ezzel mit sem gondolt, még akkor sem, mikor a képviselő-gyűlés zajongása hozzá is el hatott; 1882-ik év július és szeptember havaiban már a közgyűlésben a bíró interpelláltatván, a megyei törvényhatóság is megkerestette utjalog, a képviselő-gyűlés jegyzőkönyv áttevélével, hogy a számvézőség küldessék ki a már elkészített 4 évi számadások megvizsgálására, de a kérelem pium desiderium maradt, el volt foglalva a számvézőség — Siklós várhat.

A számvézőség elmaradásával a képviselő-gyűléstől én Pintér Károly ügyvéd társammal küldtetünk ki alispán ur ő nagyságához kérelmezni számvéző kiküldését, míg nem ezen folyó 1883-ik évi november havában, a mesziaként várt főszámvéző megérkezett, s 4 napi folytonos munkát a számvézőnek segédkezősére én s két társammal egybe a syaphusi munkát bevégezve, szomorú, de igaz: 15128 frt pénztárhányi fedezetet fel; azóta is folyvást működünk, s napról-napra találkoznak hiányok. Az elővetett sikkasznások időközileg történtettek; s látán kimondhatjuk azt, hogy iparosokból választott előjáróink, kellő vigyázatot nem tanusítottak s a számadások-hoz nem értesben találjuk indokát; hogy most a hiány kárpolitva legyen az 1871. XVIII. t. cz. 64. §-ban körülirt előjáróság a 87-ik §-ban irt felelősséget magáról el nem háríthatja.

Midőn ezen hosszúra nyuló megbeszélést tettem a város pénztár körüli eljárásról, beeset tudomására kívántam hozni doktor urnak és meglehet győződve, hogy bár minő tárgyak jöttek, vagy merültek fel Siklós nagy özség közgyeie elintézése, vagy iskolája felvirágzása érdekében mindentit az első munkások közt állottam, de nem az az elismerés díjja, hogy a legszembetűnő célú igyekezetet, becsmérlés s nevem meghurcolásával fizesse meg a ciklikó doktor ur s akaratom ellenére is eszembe jut a régi diák közpöldabeszéd: „si tacuisset, philosophus mansisset.”

Szabó Károly.

Siklós, 1883. decz. 14.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ma délbe megdöböntő esemény híre járta be városunkat, a gyászhir, hogy Pintér János városi jegyző ur pisztoly-lövésel

rénylet volna nyilvánosan ismertetni ezeket: nekünk örökbecsűek; más nem tudná méltányolni!

Ezek a gyermekes apróságok a tisztelt szobá kedélyes és naiv oldaláról mutatták be. Van neki komolyabb oldala is. Mikor házi urak és vendégek lehetőleg teljes számmal gyülekeznek össze és megindul a tudományos vitakozás; az fölül áll minden kritikán! Hallani kell azt; mert leírni csak úgy lehetne, ha valami ügyes gyorsíró lejegyezte volna. Fájdalom, ez nem történt meg, s így az utókorra nézve teljesen elveszték azok a salomani bölcs mondások, finom megkülönböztetések, dorongos argumentumok, a melyekben tündökölnék a szobaurak egyenkint és összesen!

Vacsora után megszűnik a közlekedés a felek között. Magába mélyed mindenik; elmékedik a saját tudománya felett. A technikus elve a komoditás, a világot sem szeretőn magát megerőtleníti. Végig heveredik a pamplagon és cigarettára füstbe burkolja azt a kedves kis tudományt, a melyeknek felsőbb mennyiségét a neve. Az orvos is füstöl. Ölében vinyorog egy szerencsétlen tót napszámosnak koponyájára, tisztá fohérek csontjai, nem régi termék; — előtte nyitott könyv... Ásit nagyokat; ez az ő ismertető jele: ilyenkor tanul legnagyobb gúszussal. Az államférfi haját borzolja és olvasgatja saját kéziratát. Betűi erekyések, rendszeresek és egyszerűek, mint a jövő miniszteréhez illik. Az egész kézirat kiállítása kellemes, csak az a ropant sok deficitet ne volna benne!

Igy éltekők hárman szépen lassacskán. Egy évig voltak középpontja minden találkozásnak a régi ismerősök közt: de most mint valami bomba csapott le közénk egy eszme. Két ember lett áldozata. Az eszme: itt hagyni ezt a szép fővárost és máshol keresni a tudományt!

véget vetett életének. Nem lehet okát sem tudni annak, hogy mi vezethette erre a mindenki által becsült jegyzőt, jó barát, vig kedélyű, már hajlott korban levő egyént ily végzetes elhatározásra; amióta Siklóson Deimek ipnztárnok által elkövetett sikkasznás napfényre került, ez oly mérvben hatott rá és annyira bántotta, hogy a levertésg szembőlűt volt rajta. Béke lebegjen hamvai felett!

Szabó Károly.

Német-Bóly, decz. 19. 1883.

A némes tetteket halgatással agyonverni se szép, se czélszerűt. Nem dicsegetre szorulnak ezek, de buzdításra szolgálhatnak másoknak és hálára kötelezik azokat, kikkel váratlan jótétemények történtek.

Sziebert Károly bérkereskedő, kinek a „Németbólyi kath. magyar népnevelési egyesület” anyagi létét köszönni, a melyet 6 ezer forinttal még 1867-ben megalapítani igyekezett és már 5000 frt tőkével rendelkezik. A ki a németbólyi ker. tanítóknak önképző alapjára 100 frtot adományozott és most 130 frt tőkével bír.

Nem elégedtem meg az évi ajándékokkal, melyeket az oskolások könyveire és az iskola felszerelésére próbált összegezekben adott, most ismét a 4 iskolaosztálynak egyenkint 5 frtot és a sz. Vincez néneknek 10 frt, összesen 30 frtot adott, hogy szükséges könyvekkel lássák el a tanoncokat — ez utóbbiak pedig karácsonyi ajándékokkal a kisdedeket. De szíven hordva a nép nevelését, messzebb eső községre is; midőn Villány a kath. és községi iskola miatt meghasonlva küzködött, 20 frtot sietett a kath. segítésére — és ha emlékező tehetségem nem csal, a bonyhádi kath. községet is ilyformán részesítte segélyben. Mos ismét Rátzmeckén látva a szűk és czélszerűtlen iskolát, 50 frtot küldött 6 ex. a pécsi püspök urnak ezen iskolának nagyobbitására, pedig itt a magas vallásminiszterium a patronus! De ezen felül 1000 frtot ígért a kath. községek 5%-re, ha tanodájukat nagyobbitani hajlandók lennének.

Mivel ily tettek ritkán fordulnak elő, mint utánzásra méltókat érdemeseknek találtam feljegyezni és közölni.

K. E.

Püspökjelöltek a dunamelleki ref. egyházkerületben.

A dunamelleki ref. egyházkerületben, melyhez tartozik megyénk ref. vallású lakossága is, a megírt püspöki állás betöltésének kérdése van napirenden. Három egyíránt kitűnő egyén körül csoportosulnak a pártok. — E három püspökjelölt: a baranyamegyei születésű Baksay Sándor — az erős karral kormányzó solti e. m. esperes, a nagy tudományú Filó Lajos — n. körösi lelkész és Szász Károly — az ismert költő és miniszteri tanácsos. — Megyekben legerősebb a Baksay-párt; leggyengébb — mert csak egy-két hívet számlál — a Szász-párt, minék oka az, hogy benne az abszolút világban a haza alkotmányára nézve is oly hasznosnak bizonyult prot. autonomia erös bástyáját a lelkesek többsége nem reményli feltalálhatni. — Ezen utóbbi leggyengébb párt, jelöltje érdekében közelebb azt a hirt röpitette világgá, hogy Baksay a jelöltégtől Szász javára visszalépett. — Nagyon illetékes helyről (Budapest, K. A. töl) nyert értesítés és egyenes felhívásra van szerencsem tehát az érdekelteknek ezennel tu-

Az orvos kimondta a jelszót: Béc!.. és az államférfit is megkapta a vágy, látni a deficitiek forrását, meg az eleyen kétfejt saat... Elvégeztetett!... Ők mennek és mi a bucsuzás, a válás szomorú napjait éljük! Ők nyakra-főre tanulnak nemétül, mert az a hír jár, hogy a jó bécsiek nem magyarul beszélnek... De olyan kiváló férfiak mint ők, nem tanulhatnak nemétül úgy mint más közönséges ember. Találtak ki egy egészen új methodust: népdalokat fordítanak métre. Ha az eddigi indiskreczióért agyon nem köveznek, talán még azt is kiirhatom, a mi nekem e műfordítások közül legjobban megtetszett. A „Piros, piros”-nak a második verse ez:

Verboten, verboten, verboten, verboten, verboten, verboten, verboten, verboten, verboten!
Am Charfreitag sieh zu unterhalten!
Különösen szép ez mikor a nagy államférfi és a tudós doktor friss tempóban élénkezik az ő mély dübürgő hangjukon. Az a 6 verboten egy hangzik, mintha messziről dobólnának.
Ilyen műfordítások után én nem mernek Bécbe menni!...

De ők mernek és mennek! És vége lesz, vége örökre a szeretete tisztelt szobának!

Boldog idők: sóhajtottunk 40 év múlva (ha még akkor egyáltalán lélegzünk.) Boldog idők, boldog idők, mikor a semmi is valami volt előttünk és a valamit tudtuk semmibe venni! Lesz-e a miniszter-jelöltből miniszter az alatt a 40 év alatt, lesz-e boldog ember abból, a ki csak ezt kéri az élettől, — lesz-e valami abból, a ki még azt sem tudja, hogy mit kérjen az élettől... ki tudná megmondani?.. Jobb nemis kérzeni! Bölcselkedni ráérünk utólagosan is!

Egy a sok közül.

domására hozni, hogy Baksay visszalépéséről keringő eme hír nem egyéb, mint erősi pártjának felbomlasztására czélzó merő őrés koholmány, pusztá kortesfogás, sőt a Baksay és Filó pártjának vezérfőfői Szász megbuktatására épen solidaritást vállaltak. Kelt Lúzsokon, 1883. decz. 17.

Fejes Sándor
ref. lelkész.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek:

Deczember 18-án.

Kissfaludy Imre tszéki bíró által.
Fodor Pál ügyvéd — Domokos Ferenc ellen ügyvédi díjak és költségek megítélése iránt.

Szalai János — Doñ György és neje ellen tulajdonjog bekebelezésére alkalmas okmány kiállítása iránt.
Wenczel János — Rumszser Fülöp és neje ellen néhai Wenczel Ignác hagyatékából köteles rész megítélése iránt.

Bogyay Pongrácz tszéki bíró által.

Würcz. Henrik — Leidekker Ádám ellen ingatlan birtokba bocsájítása és jár. iránt.

Pávik Lipót — Ehemenn Teréz ellen házassági kötelék végfelbontása iránt
Kreiner József — Dálja város közsönsege ellen 8 drb. szőlődezmaváltásági kötvény kiadása iránt.

Deczember 20-án.

Kissfaludy Imre tszéki bíró által.
Pandur Zsuzsi és Pandur Eszter — Pandur János ellen néhai Pandur József hagyatékából örökség megítélése iránt.

Bux Jakab és neje — Paragi István és társai ellen tulajdonjognak lejegyzéssel leendő megítélése iránt.

Vlasits Mária — Vlasits Jela és férje ellen néhai Vlasits Tómo hagyatékából örökség megítélése iránt.

Pucher Mátyas és neje — Pajnádi Román és neje ellen szerződés egyes pontja hatályon kívül leendő helyezése iránt.

Bergmeister Gáspár — Kollár János és társa ellen ingatlan tulajdonjoga iránt.

Vésey Rezső tszéki bíró által.

Varga Istvánné szül. Stemler Erzsébet — Horváth József és neje Hartung Rozália ellen tulajdonjog megítélése iránt.
Szász János — Nagy József ellen szerződés kiállítása iránt.

Nagy József — Szász János ellen szerződés érvénytelenítése iránt.

Előadandó bünt. ügyek.

Deczember 24-én.

Piskur Ferenc ellen lopás miatt.

Deczember 28-án.

Fetter Károly és társa ellen gyilkosság és rablás illetve abban bünrészesség miatt.

— A szigetvári szidőzavargások dolgában, a mit a kir. ügyészség lázadásnak fujt fel, a budapesti kir. törvényszéknek Kaposvárra kiküldött tanácsa e hó 10-én kezdette meg a végtárgyalást és 14-én hirdette az ítéletet, melynél fogva lázadás büntette miatt Kálmány Albert 3 évi, Liszkovári János 2 évi fegyházra, Fehér István 9 havi börtönre ítéltetett, utóbbinak büntetésébe 2 havi letartóztatás beutdatván. Komlencz, Buzsáki és Turbéli a lopás vétségében mondatnak büntösöknek és két havi fegyházra ítéltetnek, a mi a vizsgálati fogság által kitöltöttnek veendő. — Többi vádlott felmentet. Fellebbeztek vádlottak és a kir. ügyész is. — A végtárgyalás folyamában kihallgatott tanuk vallomása igazoltak azon alapos fellevésünket, hogy az ottani közigazgatás feje Fenyősz szolgabíró csakugyan nem tette meg kötelességét és ezzel közvetve okozója az ott történt emberhalálak. — *Ugyancsak felolvasatott Fenyősz szolgabíró jelentése, melyben bevallja, hogy ő a zavargás színhelyén nem volt, hanem otthon tartózkodott és a pandurokat saját védelmére háza elé rendelte, az őrmesterek pedig utasításba adta, hogy ha szükségesnek látja, lőjenek.* — Egy ily szolgabíró, ki annyira mulasztja kötelességét és a pandur őrmestere bizza legfontosabb feladatát, azonnal felfüggeszteni és büntávd alá vonni kellett volna, ámdé ezzel elletlenben még a fegyelmi eljárást is elhárította fejről a belügyminiszter! — Mit várhatunk tehát az ily kormánytól és az ilyen pártfogolt tisztviselőktől? — A kimondott e. b. ítélet igazságosságához sok alapos szó fér, de ez a védők dolga, bennünk a végtárgyalás folyama azon erős meggyőződést érelette, hogy az egész mozgalom egy erőlyes kötelességet érző szolgabíró egy pár rendőrrel csirájában elfojthatta volna.

Fölvívás!

Közelegrán a karácsonyi ünnepek, — Pécs szab. kir. város tanácsa bizalomteljesen szolgálja fel a város emberszerető lakóit karácsonyi ajándékok fejében kegyes adakozásra.

Mely ekkép begyűlt összeg- vagy bármily nemű adakozás e városi ugynevezett

Rudolphineumban

70 száma menő drva- és telencegyemekek mindennemű szűkségletét fedezniük fordították.

Ily nemis könyv-adományokul bármely terményi, élelmezési cikknek, úgy szintén ruhaneműnek is elfogadtanak.

A kegyes adományok a városból II-ik emeleten levő gazdasági hivatalban átadandók.
Kelt Pécsét, 1883. december 9-án.
Pécs szab. kir. város
Tanácsa.

Különfélék.

Igen tisztelt olvasóinknak, lapunk derék barátainak s kedves munkatársainak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Karácsony. Kedden és szerdán üljük a karácsonyi ünnepeket. A természet nagy templomában szomorúság, pusztaság, hidegség uralkodik s a családi élet szentélyében öröm van; a természetben rideg dermedés, tompa egyhangúság töltötte fel tanyáját, a keresztény-világban rajongó élet, vidámító faj élénkíti bennünket. Fenn borong az ég, a szívet rózsá-felhő öleli. Boldog szív, melyet rózsá-felhő ölel! Örönd az öntudatlan csecsemő, mert édes anyja csökönterben füröszi. Boldog csecsemő! Hát az anyátlan árvát, ki öntudatlan állapotában is ösztönszerűleg szeretetért eped, ki csókolja? . . . Senki! . . . Örönd az iskolásgyermek, tanulóleány, kinek szülője van, mert a művelt lélek festő bimbóját most a gondos aya, a gyengéden szerető anyja a szeretet láng-szivárványával övezi körül szokatlan fény-nel, szokatlan melegséggel, értékes ajándékkal lepte meg, hogy ösztönyt nyújtson a szellemképzésre, hogy jutalmazza legyen az érdem, melyet a szorgalom, a tevékenység idéz elő; hői hogy ne tennék örömmel a szülőké az ártatlan örömet megáldozatok árán is, hisz önmaguktól megfosztott anyagi értékek egy élet boldogságának szellembástyáját építik, melyet a lét vihára ritkán, s csak nehezen, vagy éppen nem rombolhat le. Boldog karácsony!

Jutalomjáték. Szintársulatunk aranyos kis primadonnájának, a derék színgazdát szép, kedves és jeles tehetségű leányának: Aradi Emiliának lesz e hó 27-én (csütörtökön) jutalomjátéka. Színekerül a „Szevillai borbély” klasszikus énekes vígjáték. Feleleges is reá közönségünk figyelmét felhívni, hisz ugy is feszült figyelemmel s érdeklődéssel kísérik a kedves kis művésznő minden fellépését s ezen kívül mindenkor nagy elismeréssel, dicsérettel, lelkes tapsokkal tüntetik ki: mindazonáltal szólnak a közönséghez s buzdítják, biztatják, hogy fényesen jutalmazza meg a jutalmazandót. A mutatkozó meleg pártfogás nagyban fogja ambicionálni a kis primadonnát ama pályán, melyen már is szerzett érdemeket a babérra.

Tisztújítás. Baranyavármegye ma tartja tisztújító közgyűlést. Szándékunkban volt az oknál fogva lapunkat rendszer megjelenésétől eltérőleg: holnap (vasárnap) kiadni; minthogy azonban az előzményekből következőleg különös újítások ugysem történnek a tisztikarban, nem látva szükségét lapunk késleltetésének; megváltoztattuk szándékunkat s így csak a jövő számunk hozza a tisztújítás eredményét.

Hangverseny. Vasárnap d. u. 4 órákor tartották meg a „Hattyu”-ban a Budapestről városunkba érkezett Szabó testvérek melodion- és citera hangversenyüket — sajnos — nagy deficit mellett. A hírlapok képviselőin kívül álltak 3-4-en jelen, mindazonáltal lejártszókát a műsort. A fiatal, alig 18-20 éves művészek virtuozitással, bravúrral kezelik a különleges hangszereket. Kiválóképp gyönyörűen játszottak Huber K. „Repülj fecském” ábrándját.

Jöttémény. A közjegyzői kamara a helybeli „Rudolfineum” árva- és leleny-gyermekek menházában egy helyre 500 forintos alapítványt tett, fenntartva a kijelölési jogot. A szép cselekedet önmagát dicőrel! Minthogy az új hely a külsőben lévő új 1-50 napjával már betöltendő lenne, felhívtnak mindazok, kik e hely betöltésére igényt tartható gyermekek gondviselői; még e hó végeig okvetlen jelentkezzenek az elnökségnél.

Egyleti élet. A „Pécsi kath. legényegylet” választmányja f. hó 16-án tartott ülésen az egyleti ifjúság karácsony-féjára 25 forint szavazott meg az egyleti pénztárból. Véber J. pécsi kereskedő ugyanezen célra 5 forint 26 krt, mely nála adakozás utján jött be — adott át a választmányának. A karácsonyi ajándékok, melyek mind hasznos tárgyakból állanak — f. hó 24-én esteli 5 órákor, az egyleti helyiségben, ünnepélyesen fognak kiosztatni az egyleti ifjak között. Ugyanezen alkalommal örömmel jelentette az elnök a választmányának, hogy jövő év január és február hónapjaiban több érdekes felolvasás fog tartatni az egylet helyiségeiben. Vécsey István távirat-főnök a lámpák történetéről, a távgyörgy és vilámsósságról; fr. Rézbányai József pápai kamarás és joggyeuzem tanár az ipar fejlődéséről, az ipar-osztály kiváltságairól, szervezkedése és egyéb átalakulásáról; Dr. Kaufmann Ernő a „Rovarászati Lapok” tudós szerkesztője a kigyörgyölés és ezek sajtóságairól; Kenedi Nándor ügyvéd pedig különösen az iparos osztályt érdekli hasznos tudnivalókról. Ugyanezen ülésben jelentetett, hogy Dobra I. az egyleti ifjak a szántanban oktatói fogja. — Az ifjúság jelentést tett, hogy a pécsi kath. legényegylet farsang bálja 1884. január

19-én a „Hattyu” vígadó termében fog megtartatni.

Haldiozások. Öv. Petrovics Mihályné szül. Kovácsos Anna e hó 9-én halt meg életének 68-ik évében hosszabb betegség után és 10-én lett a szigeti külvárosi sírkertben eltemetve. — Dr. Krambörger György orvos e hó 14-én hunyt el hosszabb szenvedés után élte 66-ik évében és 16-án takarították el hült tetemét a budai külvárosi köztemetőbe. — Idős Papp Ferenc e hó 16-án végezte be földi pályáját élte 67-ik évében és 18-án lett a szigeti külvárosi sírkertben eltemetve. — Nyugodjanak békével!

Üveg-fényképek kiállítása. Figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy a sorozatok hetenként kétszer s pedig minden hétfőn és pénteken folcseréltenek. Jelenleg a valóban díszes amerikai tájképek vannak kiállítva. Minthogy nem valószínű, hogy a sorozatok ismételtessenek, ne mulaszták el a díszes tájképek minden sorozatát megtekinteni.

Meghívás. A „Pécsi Dalárdá” f. hó 22-én est 8 órákor a belvárosi közs. népiskola zene-termében közgyűlést tart, mely gyűlése az egyesület működő és egyéb tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgy: 1. Alapszabály-módosítás. 2. Tisztújítás. 3. Indítványok.

A „Pesti Napló” előfizetési felhívása lapunk hirdetésai között olvasható. A „Pesti Napló” a legrégebbi magyar lap, s a közép ellenzéki lapok közt legtovább előfizetve bír. A m. ellenzéki törekvéseknek ez idő szerint a „Pesti Napló” a leghatalmasabb előharcosa a napi sajtó s a jövő évi programja is megragadó alakban a törekvések jogosultságát fejti ki.

Mai számunkhoz mellékelve szent olvasóink a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő hírlapok előfizetési felhívását. Ez utóbbiak között a legrégebbi az immár 31-ik évfolyamát élő „Vasárnapi Újság”, mely nagy kedves hetilapnak, az olvasó közönség e kipurólt házi barátjának, jövőre legjobb ajánlása, képeinek évről-évre szaporodó száma és szöveg kivételével, kiváló irodalmi érték által kiállított, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen fölöslegessé teszi a magyar közönségnek hasonló külföldi lapok járatását; míg társalapja, a „Politikai Újdonságok” a politikai heti események gondos és hű összeállítását adja s képes gazdasági melléklettel való bővítésre. — A „Képes Néplap” a legolcsóbb hetilap, a kevéssé vagyonsok vasárnapi újsága, tanulás és mulattató tartalommal, s a politikai tárgyaló rendszeres tartalma; ezek kiegészítője a „Világkrónika” című képes melléklet, mely eddigi rovatai mellett, újváltó kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni és a mely hetiközönségnek ép úgy, mint a „Képes Néplap”-nak ára félreves csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jogtudományi Közönség” szaklapnak előfizetési felhívását, továbbá a Franklin-Társulat könyvkiadványainak jegyzékét.

A pécsi négyzetű karácsonyi járdára folytatás bekezdését: méltó. Cseh Kóvér Anna 12 drb. nőing. 6 zsak burgonyát és 10 frt. Nagys. és főtiszt. Zeinok István kanonok 15 frt. Prik Vince 20 frt. Nagys. és főtiszt. Pollák János kanonok 5 frt. Nagys. és főtiszt. Mendik Ágoston apát 5 frt. Otcseka Géza 5 frt. Nagys. Cseh-Sauska Mari 5 frt. Méltó. Br. Majthényi Amália 5 frt. Fazekas Sándorné 5 frt. Ramaszter nővérek 4 frt. Országh Luiza 3 frt. Koronyi Ludovika 3 frt. Horváth Antónia 2 frt. Littera Berta 2 frt. Engesser Mari 2 frt. Trencsiner Róza 2 frt. Plainer Lajosné 2 frt. Schultz Emma 2 frt. Rátkovits Mari 2 frt. Reinhold Matild 2 frt. Schwarz Katalin 2 frt. Krones Matild 1 frt. Neumann Ludovika 1 frt. Hoffmann Irma 1 frt. Lammer Róza 1 frt. Szibert Irma 1 frt. Otcseka Gézané 5 zsak burgonya és egy zsak diót. Cséh Marianna 1 teli öltöny. Csierer-Cseh Stefánia 3 p. teli cipő. Zsolnay Vilmos 2 láda edényt. Cs. kir. I. Dunagőzhajótársaság pécsi bányatelepe 50 mé. m. briquet. Engel Adolfiné 2 zsekr. tüzelőfa. Stein Iona 6 zsekr. tüzelőfa. Klein Teréz 24 drb. zsebkendő. Összesen: 108 frt. 11 zsak burgonyát. 1 zsak diót, 12 nőing, egy házi öltöny. 3 p. teli cipő, 24 zsebkendő, 50 mé. m. briquet, 3 zsekr. tüzelőfa és 2 láda edény. Ehez az előtti kimutatott 258 frt. 25 krt. 5 zsak burgonya, 1 zsak diót és 1 v. g. barchent. Tehát eddig összesen: 366 frt. 26 krt. 16 zsak burgonya. 2 zsak diót, 12 nőing, 1 házi öltöny, 3 p. teli cipő, 1 v. g. barchent, 25 zsebkendő, 3 zsekr. tüzelőfa, 50 m. m. briquet és 2 láda edény. Pécs, 1883. december hó 20-án. Magyar Róza, alelnök. Egyidejűleg van szerencsés tudomásra hozni, miszerint a karácsonyi adományoknak a szegények közti kiosztása f. h. vasárnap 23-án d. u. 2 órákor fog megtörténni.

Beküldetett. A „Vallalat” temetkezési-intézet Pécsét, kir-tér 11. sz. mostanában egy új üveg-disz-halottakoskocit kapott, mely elegancia és művészi-kiállításra nézve minden eddigi tekintetben létező felülmúl, minthogy nemcsak megelégedő külső fényről, hanem arról is gondoskodva van, hogy temetkezéseknél légmentes elzárása által, az egészséges követelményeinek is tökéletesen megfeleljen. Ezen üveg-disz-halottakoskocsihoz megfelelőleg gondoskodott nevezett temetkezési-intézet díszes öltözékekről a működő személyzet és legényegysége, úgy szintén lovak és azoknak dísz-szerszámairól. — Egy egészen új osztályozott jegyzék áll mindenkinek rendelkezésére, a melyben nemcsak a különféle osztályoknak árjegyzéke, hanem egyzersimán a felrakatásoknak, a hulla koporsóba történő és a temetőbeni átszállításnak részletes leírása foglaltatik. — Ezen intézet tehát minden tekintetben a csak lehetőséget megteheti és minden eshetőségről gondos-

kodott, a miért is a teljes elismerésben részesülend.

Egy szó a hajápolás, az emlé-kező tehetség gyengesége, főfájása a szakáll-növesztésről. Abban a helyzetben vagyunk, hogy az ismeretes illatszerez Grolsch J. (Brünnen) által készített „Roborantium” a híres specialista orvos dr. Pinkász ur fej- és hajbetegségek elleni tudományos találmánya s hogy a feltaláló tudományos jelentősége azon körülmény mellett, hogy a „Roborantium” egy cs. kir. osztrák egy kir. magyar privilegiummal lett kitüntető, nem engednek képtel táplálni annak szoliditása iránt. Mint azt nagyszámú közönség és elismerő iratok bebizonyítják, a „Roborantium” gyakorlati eredménnyel használtatott kopaszág, hajkihullás, korpaképződés és a haj öszülése ellen. — S minthogy a „Roborantium” továbbá ételtől megnyugtatólag hat az idegekre, igen gyakran használtatott a legjobb sikerrel az emlékező tehetség gyengülése s főfájása ellen. — Végül hadd említsük még meg, hogy a „Roborantium” mint szakáll-növesztő s erősítőszert, mint többszörösen be van igazolva, fényesen érvényesíté magát. Az egyedüli bebizonyított eredményekre támaszkodó szer. — Mint értesülünk Grolsch ur e vidéken többrendbeli bizományi raktárt állított fel, a hol a Roborantium az eredeti áron (1 frt 50 és 1 frt 25) valódi minőségben kapható és pedig: Pécsét: Kovács Mihály gyógyszer; Budapest: Neruda F., Hatvani-utca 10.; Zággyában: Arázim C. gyógyszer; Nagy-Becskereken: Menceser Lipót gyógyszer; H.-M. Váásárhelyen: Kiss Gy. gyógyszer; Ujvidéken: Plavsic G. gyógyszer; Székes-Fehérváron: Dieballa G. gyógyszer; Temesváron: Tárcaay István gyógyszer; Zomborban: Gallé Emil gyógyszerésznél.

Egyike a legjobb és leghasz-nosabb karácsoni ajándékok közé tartozik kétségkívül a varrógép. Minden háziasszony, ki nélkülözhetlen munkaszeköz birtokában még nincs, bizonyára olyat birni óhajt, mely kívánástól minden praktikus férj, kivált ha azt könnyű és kényelmes módon teheti, teljesíteni fog. Ezen nembeli eszközök legjobbjai kétségkívül az eredeti Singer varrógépek, melyek minden korábbi világiállításoknál és legközelebbi multban ismét Amsterdamban tüntettek ki az első és legmagasabb tiszteletdíjjal, mint olyan gyártmányok, melyek egy valóban kintűnő varrógépélmert, legnagyobb előnyöket foglalják magukban; egyszerűen és szilárdan vannak szerkesztve, tartósak és könnyű kezeléssel helyesen és szépen vannak. Ezenkívül a vevőnek azon kellemetesség is kínálkozik, miszerint a gépet heti részletfizetésre is szeresheti meg. Az eredeti Singer varrógépek főraktára helyben Neidlinger G.-nél Pécsét, ferencziak-utca 6. sz. alatt létezik, hol gazdag választékban találhatók a legegyszerűbb kézigéptől kezdve a legfinomabb lábbalható varrógépig, mialatt a kirokott varróminták ezen gépeket kintűntető munkaképességéről, szolgáltatnak bizonyítékokat.

A „Budapesti Hirlap”-ot, melynek előfizetési felhívását lapunk mai számának hirdetésai rovatában közöljük, a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Főszerkesztője Csukási József és vezérék: Kaas Ivor báró és Rákosi Jenő úrjak. Iránya minden ízében magyar nemzeti s teljes erővel azon van, hogy a magyarosodást terjessze, a közszellem emelésére hason, idős mozgalmakat támogatson és kezdeményezzen. Pártérdekeket nem szolgál, vélemény szabadságát, a hírlapir ez egyetlen vagyonát, csonkitalanul megőrzi föl és le egyaránt. Tárcazá változatos. Első rangú írót műveit közli, regénycsarnokában pedig a fordított és eredeti regények egymást váltogatják. A többire nézve utaljuk olvasóinkat magára az előfizetési felhívásra.

Színészet.

Szombaton: „Stomfay család”. — Vasárnap: „Száraz malom”. — Hétfőn: „Kapitány kisasszony”. — Kedden: „Közgyűlés”. — És „Bál előtt, bál után” műkedvelőkkel. — Szerdán: „Rang és mód”. — Csütörtökön: „Szepp Galathea” és „Fortunio bájdala”. — Pénteken: „A Rantancok”.

A szombati előadás a „Stomfay család” ismétlése középszerű ház előtt igen szép sikerrel folyt le.

Vasárnap Vidor Pál, a „Veres szipka” szerzőjének legújabb népszínművét, a „Száz szalmát” adták telt ház előtt. E darab ép úgy hasonlít a „Veres szipka”-hoz, mint azon testvérek, kik egy atyától származtak. Egymásra ütnek vonásról-vonásra! A mi az előadást illeti, erre nézve megelégedéssel mondhatjuk, hogy a szereplők nagy igyekezetet fejtettek ki és dicsőretnesen megállták helyüket. Első helyen Tóth Antal (Pille Máté) említjük meg, ki nem hiába hangzott a oly sokszor, hogy: „Benne volt!” . . . csakugyan oly nagyon beleképzte, beleélté magát szerepébe, hogy tökéletesen — benne volt! — Pajor Emilia (ösv. Horváthné) igen csinosan önekkelt és ügyesen játszott. — Arányiné a pityergő kis Pannit, anyni kedveséggel és művészi találékonysággal játszotta, hogy e kicsi, de annyira rokonszenves szerepet, jobb alakításban alig képzelhetjük. Arányi (Czikorya) és Boránd (Daru) oly törőlményes két jó falusi atyafit produkáltak, mint a minőt ritkán láthatni a színpadon. Mind masz-

juk, mind játékuik igen eredeti és találóak.

Hétfőn „A kapitány kisasszony” ismert és közkedvességgel operette került színe dicsőretn előadásra.

Kedden a jogakadémiai olvasókör javára a „Közgyűlés” és „Bál előtt, bál után” sikerült vígjátékokat adták műkedvelőkkel, tele ház előtt. A műkedvelők közül első helyen Haksch Lajos érdemel dicsőretnet, ki valósgos színészi rutinnal s mondhatni virtuozitással játszotta terjedelmes szerepét. Közvetlen utána Vrutják Jánost illeti az elismerés. A többi műkedvelők: Balás, Gaál, Jovanovic, Kosztis, Rónay, Várady mind, egytől-egyig szívvel-lellekkel rajta voltak, az előadás sikerén. Nem hagyhatjuk azonban megjegyzés nélkül, hogy Várady (Harangi) maszkja, öltözéke, nemkülönbön játéka túlzott volt. A szereplő művésznő a fő érdem, kik valódi tüzellel játszottak, hogy csak gördülékenyebb s élvezetesebb tegyék a kissé „döcögős” műkergetősdit. Dicsőretnet Pajor Emiliának! Gyönyörű népdalával fényes sikert aratott.

Szerdán Saighyter remek színművét, a „Rang és mód”-ot ismételték üres ház előtt.

Csütörtökön Cserny, a szintársulat derék karmesterének jutalmául „Szepp Galathea” és „Fortunio bájdala” került színe. A közönség nagy elismerést tanúsított Cserny iránt, a mi különösen az által nyilvánult, hogy a házat csaknem zsufoltság megtöltötte s midőn a zenekarban elfoglalta helyét, a jutalmazandó zajos tapsokkal tüntette ki. A szintársulat részéről több rendbeli ajándékkal tiszteltetett meg. Az előadás pompásan sikerült! Boránd magánjelölése: „Egy kőrta keservei” valóban kőrta-keserve volt s nem egy első rendű színészhez illő produkció; dacára annak a mi derék „műértő” közönségünk megtapsolta.

Pénteken a „Rantancok”-at adták. (33.)

Irodalom.

Várady Ferenc „RIMEK és PRÓZÁK”

című műve megjelent és kapható Weidinger Nándor — Domán I. könyvkereskedésében.

Ára: 1 frt. Ugyanitt kaphatók Várady Ferenc többi művei is:

I. Hf. Várady Ferenc Versei. Megjelent 1878-ban. Ára: 60 krt.

II. Újabb költemények. Megjelent 1880-ban. Ára: 80 krt.

III. Tavaszom Virágai. Megjelent 1882-ben. Ára: 1 frt 20 krt. Előhízhetheti az 1884. év január havában.

„L A N T” című alatt megjelent művére is. Ára: 50 krt.

„Az űstökös” jelenben élelzapjaink legkintűnőbbike mult heti száma kiválon a főrendi: az szavazatival elég tárgyat talált a helyzetnek humoros oldalról fel-tűntetésére. Illusztrációi ugy mint állandó rovatai: a svihák, zsidóország, Pálgazda és Zsebedús Sándor, a kaszárnyából sat. mindig találók és mi fő eredetiek. — Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. — Előfizetési ára egy évre 8 frt. negyedévre 2 frt.

„Szemle” című alatt társadalmi, irodalmi, sport és gazdasági tartalmu hetilapot indítottak meg fr. Zichy Imre, Balás Sándor és legifőbb fr. Teley Sándor. A legműveltebb ur osztályoknak van számára, s azért illusztrált sport-rovattal is ellátva, s gazdasági rovat szintén illusztrált. Egy másik fő rovata a főrendnek, a nemesség, az előkelő kaszinók, a pártkörök életéről szóló tudósítások. A mutatványszám két ivent jelent meg, s kifejezője a programnak. Kötőmennyét Vajda Jánostól közöl, töredéket egy nagyobb elbeszélő költeményből. A lapulajdonos és főszerkesztő fr. Kreith Béla. Újváltó minden keddi napon jelenik meg, s előfizetési ára félreves 1 frt, évnegyedre 2 frt 50 krt. A kiadó-hivatal: váci körút 17. szám.

Közgazdaság.

— Az Anker élet- és járadék biztosító társaságnál 1883. okt. hóban benyújtott összesen 434 bevallás 879,171 frt biztosítandó összeggel és pedig: 280 bevallás 563,111 frt halálösztöre és 154 bevallás 344,060 frt életösztöre. Kiállítva lón 287 kötvény 470,229 frt halálösztöre és 173 kötvény 371,775 frt életösztöre; összesen tehát 460 kötvény 842,004 frt. A havi bevétel volt 133,902 frt halálösztö díj és 109,850 frt betétekben; összesen 243,753 frt. Halálösztöket kiízetett 50,978 frt. Ez évben benyújtott 5,453 bevallás 11,995,645 frt-tal és kiállított 5048 kötvény: 10,299,209 frt-tal, ugyanezen időben bevételét 2,650,300 frt; halálösztöket kiízetett 580,610 frt. A társaság működése kezdetétől fogva halálösztöket kiízetett 12,024,009 frt és az 1871-83-ik túlélési társulás (Associatio) eredménye 23,601,575 frt volt.

Szerkesztői posta.

T. Szabó Gyula s-telkés urnak. Közleménynek hangja és iránya elárulja, hogy ön nem partunk embere s így ha nem is vonjuk kétségbe tartalmának érdemét, a mi különben az illetékes egyházmegyei hatóság amúgy is kiderítendő, — nem tapunkba való, minél fogva közzétételére ajánljuk egy kormánylap megkezesését, mert van helyben ilyen is, ez pedig pártól- és előzetesítől nem tegadandja meg, hogy közleményeket felvegye.

Nyilt-tér.*)

1,000,000 doboznál több

gyógyászati el évenként a Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsejéből s azt mindenki beláthatja különös bizonyítás nélkül is, hogy ennyi csakugyan nem fogyna el, ha tényleg nem tenné azt a szolgálatot a szenvedő emberiségnek, a mire ajánlatnak, t. i. biztos és kellemes gyógyszerrel a gyomor-, bél-, máj- és epebajokban. Egy doboz svájci labdacsejt 70 kron lehet venni a gyógyszerárakban.

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy

Zsolnay Vilmos edénygyáros Pécsét, Ferencziak-utca 11-ik számú házamban összes gyártmányaiól teljesen berendezett

gyári raktárt

nyitott. Azt a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlja vagyok

Pécsét, 1883. december hó

kiváló tisztelttel

Zsolnay Imre.

*) Ezen rovat alatt megjelentek nem válnak felelősséget a szerk.

NAGY FERENCZ

lapulajdonos. Kis József szerkesztő.

8772 1823 sz.

Árverési hirdetmény.

Plainer Lajos végrehajthatónak, Kaszsun Mánó férj. Orovcza Györgyné végrehajtható szenyedő elleni 25 frt 80 kr. tőkekövetelés és járadékai iránti végrehajtási ügyben.

Az 1884. évi február hó 16. napján d. e. 10 órákor Nagykozár közönségbírói lakban megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsájtunk, a pécsi kir. törvényszék területén levő Nagykozár határában fekvő nagykozári 56. számú tjkvben felvett 51. ház és fekvőségéből alperes Kaszsun Mánó férj. Orovcza Györgyné 1/2 részére 1/2 frt becstarban és az ugyanitt felvett 1/2 telekbeli ugyasznat illető 1/2 részére 175 frtban ezenell megállapított kikiáltási árban.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak bányapénztől az ingatlanok mint kikiáltás, mint becstar 10%/-át, vagyis 1 frt 70 kr, 17 frt 50 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 1/2 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 10-én 3333. sz. a. kelt. m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt övadékképes értékpapirban a kiíjított kezéhez letenni, avagy az 1884. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeréventy átszolgáltatni.

A vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első részt az árveréstől számított 8 nap, a második ugyanazon naptól számított 30 nap alatt, az utolsó 1/3 részt ugyanazon naptól számított 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel letézni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi november hó 23-án tartott üléséből. Kiadta

Visy Pál kir. törvényszéki jegyző.

18045 sz. 1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Plainer Lajos végrehajthatónak ízi. Nagy Szabó Lajos végrehajtható szenyedő elleni 30 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék a siklósi jbróság területén levő, Csepely község határában fekvő a csepelyi 108. sz. tjkvben felvett I. 7/4 külteleknek ízi Nagy Szabó Sámuelttől felére és legelő illetékeire 449 frt, 240. szsz. fekvőség ugyanazt illető felére 27 frt, 494. szsz. fekvőség ugyanazt illető felére 56 frt kikiáltási ár mellett az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi február hó 11. napján délelőtt 10 órákor Csepelyben a közönség bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becstarának 10%/-át vagyis 44 frt 90 krt és 5 frt 60 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évinovember hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bányapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeréventy átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi szeptember hó 26-án tartott üléséből. Kiadta

Visy Pál kir. törvényszéki jegyző.

302. (1-1)